

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NACIU KAREIVIAI UŽĖMĖ RUMUNU SOSTINĘ

FAŠISTAI TĘSIA ŽUDYMĄ RUMUNIJOJ

Diktatorius pakvietė vokiečius tvarkai palaikyti

BUKARESTAS, Rumunija, lapkr. 28 d. — Ši rytą vokiečių kariuomenės jėgos užėmė visą rumunų sostinę ir jos dabar palaikys tvarką. Vokiečių kariuomenė stovėjo Pitesci mieste, 65 mylių atstumu nuo sostinės. Į vidaus gyvenimą vokiečių kareiviai nesikišo.

Rumunijos diktatorius Antonescu, negalėdamas suvaldyti kerštaujančių geležinės gvardijos narių, pasikvietė pagelbėti užsilikusią rumunų kariuomenę ir vokiečių kariuomenės pulkus.

Vakar geležinės gvardijos nariai nužudė 64 politinius belaisvius. Diktatorius ir geležinės gvardijos lyderis Sima manė, kad tuo viskas ir pasibaigs, bet keršto banga plėsi.

Nužudytųjų žmonių skaičius yra daug didesnis, negu jis yra paskelbtas. Šiandien diktatoriaus policija surašo miške sušaudytą buvusį ministrą pirmininką Nicolai Jorga.

Zudynės vyksta visuose stambesniuose centruose.

Vakar Antonescu paskelbė kelis dekretus, kuriais žada smarkiai bausti nusikaltėlius ir vagius. Pasirodė, kad geležinės gvardijos nariai nesitenkina vien nužudymu, bet išneša visą turtą ir brangenybes.

Geležinės gvardijos nariai nekrepė dėmesio į šį diktatoriaus perspėjimą, bet iš visų kampų plaukė į sostinę.

Griežtos Antonescu intervencijos dėka policijai pavyko išgelbėti gyvybę buvusiam ministerei pirmininkui Tartarescu, ministeriui pirmininkui Gigurtu ir karo ministeriui Ilesievi. Jie jau buvo sulmėti ir geležinė gvardija ruošėsi juos sušaudyti.

RUMUNIJOS FAŠISTŲ LYDERIS

NAUJIEŠU-ACME. Telephone. Horia Sima, "geležinės gvardijos" lyderis, kuris nepritaria "geležinės gvardijos" narių daromoms žudynėms.

Sušaudytųjų tarpe yra pargarsėjęs Rumunijos liberalas George Bratianu, žuvęs buvus teisingumo ministeris Viktor Iamansi. Nežinia ar ukininkų partijos lyderis Julius Maniu išliko gyvas. Apie jį nėra jokių žinių.

Kai buvo išduoti geležinės gvardijos politiniai priešai Braila mieste, tai pradėjo pogromus prieš žydus. Geležinės gvardijos nariai pradėjo mėti žydus iš krautuvių ir iš sinagogų.

Per visą kraštą siaučia didžiausia teroro banga ir šiaudien niekas negali žinoti nužudytųjų asmenų skaičiaus, nes nėra kontrolės.

De Gaulle suėmė gubernatorių Chiappe

CIURICHAS, Šveicarija, lapkričio 28 d. — Teko patirti, kad gen. de Gaulle karą jėga privertė nusileisti naujai paskirto Syrijos gubernatoriaus Chiappe orlaivį ir paėmė jį nelaisvėn.

Petai vyriausybė šiomis dienomis paskyrė Chiappe Syrijos gubernatoriumi ir jis skrido užimti savo vietą.

Chiappe ilgus metus buvo Paryžiaus policijos šefas. Visą laiką persekiojo liberališkai nusiteikusius elementus ir protegavo monarchistus ir reakcinius gaivalus. Petai jį siuntė Syrijon, kad apvalytų visą kraštą nuo de Gaulle šalininkų.

Siamio orlaiviai puolė francuzus

BANGKOK, Siamas, lapkr. 28 d. — Vyriausybė praneša, kad Siamio karo aviacija šian dien bombardavo karo taikinius francuzų Indokinijoje.

Siamio vyriausybė ėmėsi tokio žingsnio keršdamas francuzams už Nakorpanom miestelio bombardavimą.

Francuzų karo lakunai išmetė kelias bombas Nakorpanom miestelyje, vėliau nusileido ir kulksvaidžiais apšaudė gyvenlojus. Sužeidė daug moterų ir vaikų. Nukentėjo trys Siamio policininkai.

Francuzų Indokinijoje sukilimas

HANOI, Indokinija, lapkr. 28 d. — Francuzų gubernatoriui paskelbė, kad jis buvo priverstas pasiųsti reguliarius kariuomenės vienetus į Langson provinciją sukilimui malšinti.

Šiaurinėje Tongking provincijos dalyje sukilo vietos komunistai, piratai ir nepatenkintieji elementai. Jie yra priešingi francuzams.

Slaptas britų parlamento posėdis

LONDONAS, Anglija, lapkr. 28 d. — Britų parlamentas susirinko slaptam posėdžiui išsklaidyti pranešimo apie karo reikalus. Informavo karo ministras Anthony Eden, kuris neseniai buvo Egipte.

Parlamente buvo pakeltas klausimas apie britų fašistus. Vidaus reikalų ministeris sutinka išleisti kai kuriuos uždarytus fašistus, bet jis jokių būdu nemano paleisti žymesnių fašistinių lyderių.

Susprogdinti anglų karo sandėliai

BERLYNAS, Vokietija, lapkričio 28 d. — Vokiečiai skelbia, kad jiems pavyko susprogdinti anglų jūros laivyno karo medžiagos sandėlius Plymouth uoste.

Dienos metu nuimtos fotografijos rodo, kad jiems pavyko išardyti geležinkelio susisiekimą su Londonu. Plymouth uoste britų laivynui padaryta dideli nuostoliai.

Graikų-italų kovos laukas

Graikų kariuomenė žygiuoja į pietinę Albanijos dalį tais pačiais keliais, kuriais italai buvo pradėję veržtis į Graikiją. Italai liko sumušti ir dabar yra priversti skubiai trauktis atgal.

SUMUŠTAS FAŠISTŲ "MIRTIES PULKAS"

Italai bėga prie jūros

ATENAI, Graikija, lapkr. 28 d. — Graikų vyriausybės karo pranešimas sako, kad graikų kariuomenei pavyko išmūšti italus visuose Albanijos frontuose ir italai bėga prie Adriatikos jūros.

Prie Argirokastro Mussolini atsuntė geriausią fašistinį pulką, kuris vadinas "mirties pulkas". Keturias dienas graikai kovojo su užsispyrusiais italais, bet šiaudien jiems pavyko pralaužti šio fronto linijas.

"Mirties pulkas" sumuštas. Likučiai traukiasi atgal. Tai buvo geriausias Mussolini pulkas.

Britai numušė 7 bombanešius

ATENAI, Graikija, lapkr. 28 d. — Graikų ir britų karo aviacija viename kovos puslanyje numušė 7 naujus Italijos bombanešius.

Britai neteko vieno lėktuvo, bet lakunas išsigelbėjo, nusileidamas parašiutu. Italų lakunai parodė visišką nemokėjimą valdyti bombanešius.

Graikijon jau atvyko britų lakunai, kurie sekmingai mušė vokiečius virš Londono.

15 graikų suėmė 400 italų

ATENAI, Graikija, lapkr. 28 d. — Graikų karo pranešimas pasakoja, kad centralinėje fronto zonoje 15 graikų kareivių paėmė 400 italų nelaisvėn.

Graikų kareiviai, pasinaudodami nakties tamsa, prisilino prie kaimelio kur buvo apsiglėję italai. Graikų karininkas išrankinio kulksvaidžio pradėjo šaudyti į didžiulį namą, kur bu-

vo kareivių dauguma. Kiti graikai šaudė kitose vietose. Graikų karininkui pavyko nušauti italų karininkus.

Italų kareiviai pamatė, jog atvyko labai didelis graikų būrys, todėl ir pasidavė nelaisvėn. Iš ryto 15 graikų kareivių atvarė 400 surišų italų.

Vokiečiai pildo užsakymus Amerikos prekėmis

BUENOS AIRES, Argentina, lapkr. 28 d. — Vokiečių pirklių pasižadėjo atvežti užsakyti prekių iš Vokietijos, bet terminas artėja ir jie negali patenkinti pasižadėjimų.

Dabar vokiečiai perka prekes Suvienujose Amerikos Valstybėse ir tenkina prieš kelis mėnesius padarytus argentiniečių užsakymus.

Britų blokada labai stipriai jaučiama ir vokiečių prekės negali patekti ne tik į Argentiną, bet ir į kitas Amerikos valstybes.

Vokiečiai turi labai didelių nuostolių, bet jie pildo padarytus užsakymus, nes nori pasirodyti duoto žodžio pildytojai.

Argentina prekiaus su Ispanija

BUENOS AIRES, Argentina, lapkr. 28 d. — Argentinos vyriausybė sutarė su Ispanija pasikeisti prekėmis 4 milijonų dolerių sumai.

Ispanai gaus iš Argentinos javų ir kitokių maisto produktų, o Argentina gaus rėlių geležinkeliams ir kitos geležinkelams reikalingos medžiagos.

Snigs ir šilčiau.

Saulė teka 6:55 v. r., leidžiasi 4:21 v. r.

Istatymo projektas Dies atspaudė "raudonąją knygą"

WASHINGTON, D. C., lapkr. 28 d. — Demokratų atstovas Smith šiandien įnešė kongresanų įstatymo projektą, kuris yra surištas su streikais ginklus gaminančiose dirbtuvėse.

Smith siūlo bausti tuos darbininkus, kurie skelbs streiką prieš 30 dienų. Darbo departamento sekretorius privalo tuojau pasiųsti savo atstovus streikui išvengti, kai gaunamas pranešimas.

Naciai bandė pagrobti vakarų Indijos salas

NEW YORK, N. Y., lapkr. 28 d. — World Telegram skelbia, kad naciai bandė pagrobti vakarų Indijos salas liepos 28 dieną. Curacao mieste vyko labai smarkios kovos ir buvo užmušta 35 naciai.

Ligi šiam metui britų cenzūra neleido skelbti šios žinios, nes jie norėjo parodyti, jog britai yra šeimininkai vakarų Indijose.

Be to, britai itarė, jog kai kurie olandiečiai padėjo vokiečiams išlaipinti kareivius.

Vokiečiai susprogdino dideles žibalo valyklas, bet jiems nepavyko įsistiprinti. Vokiečiai atvyko piratų laivu, kuris turėjo švediską vėliavą ir vadinosi Narvik.

Goebbels lankosi norvegų sostinėj

OSLO, Norvegija, lapkr. 28 d. — Visai netikėtai į Oslo atvyko Joseph Goebbels, nacių propagandos ministeris. Goebbelsą pasveikino Hitlerio paskirtas komisijonierius Terboven ir karo jėgų viršininkas, generolas Falkenhorst.

Pirmą oficialią vizitą Goebbels padarė į Oslo kapus, kur palaidoti praeitą metų žuvę vokiečių kareiviai. Goebbels kelionės tikslai nežinomi.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Britų admiralitetas skelbia, kad jų karo laivai sužeidė 4 italų laivus. Britai nuvyjo italus prie pačių Italijos krantų.

— Trys Havanos universiteto studentai užpuolė profesorių Fiallo ir nušovė. Policija ieško kaltininkų.

— Paaškęjo, kad Paryžiaus studentų neramumų metu vokiečiai nušovė 11 studentų. 500 uždare koncentracijos stovyklon, kitus išvežė Vokietijon, o universitetą uždarė visam karo metu.

— Skelbiama, kad naujuoju Suomijos prezidentu bus išrinktas karo vadas Mannerheim.

— Henry Wallace atvyko į Meksikos sostinę. Prie Amerikos ambasados susirinko didelės minios jo sveikinti, bet meksikiečiai rėkė: — Tegyvuoja Almazan!

— Rumunijos kariuomenė ir diktatoriui ištikima policija skelbia, jog įvesianti tvarką su vokiečių pagalba.

— Graikų kariuomenė visiškai apsupo italų uostą Porto Eddą.

— Du italų laivai, bėgdami nuo britų submarino, įplaukė į jugoslavų uostą Dubrovik. Jie norėjo pakliuti į šiaurės Albaniją.

— Graikai skelbia, jog italų karo laivai bombardavo Korfu salą.

— Britų orlaiviai smarkiai bombardavo Koelną. Visiškai išardė geležinkelio stotį ir sugriovė vieną didelį tiltą.

— Diktatorius Antonescu suėmė daugelį buvusių užsienio reikalų ministrų ir ministrų. Sako, jog taip elgtis, norėdamas apsaugoti jų gyvybę.

— AFL konvencija vienbalsiai išrinko W. Green federacijos pirmininku.

Dėdė Amerikonas

Bronė, M.—tė.

(Tėsinys)

Alsiškiai tą sekmadienį visi buvo bažnyčioje ir su dideliu nekantrumu laukė, kad tik pasakys, kiek savo kaimynų užsakų. Pamales baigėsi greitai, kaip ir visuomet. Štai sakykloje pasirodė jau ir klebonas. Pasakė evangeliją, persižegnojo ir peržegnojo žmones ir greitai baigė sakyti pamokslą. O po to pradėjo skaityti užsakus: "...Eina į stoną moterystės: Antanas Narutis, ukininko sunus iš Alsos kaimo, su Barbara Nemėkšaitė, ukininko dukterimi iš Alsos kaimo; kas žino kokių nors kliūčių dėl jų sutuoktuvų, prašau apie tai pranešti šimkaičių bažnyčios klebonui. Užsakas pirmas."

Alsiškiai, kurie buvo bažnyčioje aiškiai girdėjo, kaip klebonas paminėjo Antaną ir Barbaros vardus, pavarde, gyvenamąsias vietas ir visą tai, kas buvo reikalinga paminėti. Dabar tai jau visiems buvo aišku, kad Naručių Antanas tikrai veda Nemėkšų Barbarą.

Naručių Onutė grįžusi iš šimkaičių bažnyčios papasakojo namiškiams, kad šian-

dien jų Antaną tikrai užsakė. Nemėkšiams, nors tai jau buvo žinoma, bet vis tik toks viešas iš bažnyčios sakyklos paskelbimas sudarė savotišką išpuolį.

Užsakams prasidėjus, reikėjo rimčiau ir greičiau pradėti rengti ir vestuves, nes tos trys savaitės netruks prabėgti. Nemėkšų ir Naručių namuose darbas virto virė. Vyrams svarbiausias buvo darbas — padaryti gerą alų, nes pagal alų buvo vertinamos ir vestuvės: geras alus — geros vestuvės, blogas — blogos vestuvės. Suprantama tad, jog Nemėkšų ir Naručių šeimos stengėsi padaryti visai gerą alų. Salykla buvo jau tinkamai parengta, apyniai taipogi buvo gerai suparinkti, o senis Narutis Alsos kaime buvo geriausias alaus meistras. Nemėkšai alaus meistrą sumanė pasiųsti net nuo Raseinių, nes jie negalėjo sutikti su tuo, kad Naručių alus būtų geresnis, negu jų.

Moterys irgi neatsilikė nuo vyrų, — jos ruošė ir gamino įvairius kepsnius. Nežiurint to, kad kaip pas vienus, taip ir pas kitus buvo kelių metų ruktos mėsos, bet be šviežios mėsos vestuvėse apsieiti negalima. Naručiai ir Nemėkšai papovė po dveigį jautuką, nes tokia mėsa šeiminiškėms buvo būtina reikalinga.

Antanas ir tiesioginį vestuvių rengimo darbą kišosi labai mažai, nes jisai pasiūlydavo savo namiškiams, o be to, apie alaus gamimą jisai neturėjo reikiamo supratimo ir prityrimo. Jisai tik skaitė už pagrinidinį savo pareigą visiems tokiems darbus parupinti medžiagos.

Buvo svarbus ir kitas vestuvių darbas, tai kvietimas ir vestuvės giminių ir kaimynų. Su svečių kvietimu buvo irgi didelių sunkumų: jeigu vestuvės būtų buvusios daromos tokios, kaip darydavo kiti Alsos kaimo ukininkai, t. y. kad jos tęstųsi dvi savaites, tuomet svečius reikėtų kviešti pagal visus įpročius ir tradicijas. Bet kadangi vestuvės buvo rengiamos tikrai dviejų dienų, todėl ir svečių kvieti-

CHICAGO. — Murray Humphreys (jo kairės), buvęs Capone gengės narys ir buvęs biznio agentas, Thomas Pantoni (viduryje) ir Louis Romano. Tai rezignavę bartenderių unijos viršininkai. Jie visi yra kaltinami kriminališku sąmokslu ryšium su unijos valdymu.

mas pagal visas ceremonijas buvo nereikalingas. Norima, kad vestuvėse dalyvautų visi artimieji giminės, kaip Naručių, taip ir Nemėkšų. Visai buvo negalima nekviesti į vestuvės kokio nors giminių, nes tai būtų ne tikrai įžeidimas, bet ir tokio giminių pažeminimas.

Svečių kvietimą kaip Naručiai, taip ir Nemėkšai nutarė sumoderninti: panaikinti specialius kvieslius, o giminėms, gyvenančioms toliau, parašyti laiškus ir paprašyti, kad jie būtų į vestuves atvažiuoti, o pas artimuosius giminės nutarė nuvažiuoti saviškai ir paprašyti, kad jie į vestuves atvyktų. Naručių šeimoje tą darbą turėjo padaryti Antanas, nes vestuvės buvo jo ir, be jo, jisai kito rimtesnio darbo dirbti ir negalėjo, o Nemėkšų tai kvieslių pareigas pasiėmė atlikti jaunesnysis (Barboros brolis). Be jokių kvieslių ir kitokių ceremonijų Naručiai ir Nemėkšai į rengiamas vestuves sukvietė visus savo giminės, pažįstamus ir kaimynus. Alsos kaimo gyventojai tuo labai stebėjosi, nes tokie turtingi ukininkai, kaip Nemėkšai ir pasiturintieji gyvenantys Naručiai savo vaikams daro tokias striukas ir paprastas vestuves.

Sukvietus paprastus svečius, reikėjo pasikalbėti ir apie nepaprastų svečių kvietimą. Nepaprastais svečiais buvo numatyti šie asmenys: šimkaičių bažnyčios klebonas, šimkaičių urodininkas ir šimkaičių valsciaus staršina. Tuo klausiniu reikėjo dar pasikalbėti atskirai su Antanu, nors tie svečiai buvo numatyti kviešti tikrai Nemėkšų. Antanas, kad ir tikintis žmogus, bet su kaimynų reikalus norėjo turėti tikrai bažnyčioje, o su urodininku ir valsciaus staršina, tai reikalų turėti iš viso nenorėjo. Antanas gerai žinojo, kad šimkaičių urodininkas ji kaip lietuviškų laikraščių ir knygų platintoją kiekvieną kartą sėka ir, jeigu tikrai pasitaikytų proga ir rastų galimybę, tai su didžiausiu malonumu pasiųstų jį patį Sibiro gilumai.

Senis Nemėkša tai buvo kitokių pažiūrų žmogus: jam rodėsi, kad be klebono, urodininko, valsciaus staršinos — tai jau menkos vestuvės.

Senis Nemėkša daug kartų galvojo, kaip čia padaryti, kad Antanas mestų platines lietuviškas knygas ir laikraščius. Jisai daug kartų apie tai buvo sakęs savo būsimam žentui, bet kol kas nuo tokių darbų atkalbėti Antaną buvo labai sunku. Antanas buvo protingas vyras ir sąmoningas lietuvis, todėl nepakenkė tokio žiauraus režimo, koks tais laikais buvo carinėje Rusijoje. Prieš senio Nemėkšos vaiką Antaną viešai eiti nenorėjo, nes jisai gerai žinojo,

kad seni žmonės, kaip ir maži vaikai, turi savo užsispyrimus ir įvairius kaprizus, kuriuos reikia šalinti visai kitomis priemonėmis.

Iki sukvietė visus svečius, padarė alų, priėmė pyragų, sausainių ir kitokių kepsnių, ne nepajutė, kaip praėjo škrilas laikas. Antanas dar turėjo susirasti griežikus, nes vestuvės be griežikų, tai jau visai negalimas dalykas. Šimkaičiuose buvo geri griežikai, bet jie į tokias trumpas vestuves visai nenorėjo eiti. Antanas turėjo griežtis reikiamų priemonių, kad įtikinti šimkai-

čių griežikus, kad jiems tokios vestuvės businės tikrai pelningos. Griežikai su tokiais Antano išvedžiojimais nesutiko ir jisai turėjo jiems suteikti mokėti 15 rublių. Davė 5 rublius rank pinigų ir pasakė, kad sekmadienio vakare jie ateitų su savo triubomis į Alsos kaimą, tiesiog pas Nemėkšus.

Štai jau ir vestuvių pradžia. Tolimesnieji svečiai jau pradėjo atvažiuoti iš pat ryto, nes visi norėjo būti vestuvių pradžioje.

Tikrėnbyje, vestuvės prasidėjo tuomet, kuomet pradė-

jo suvažiuoti artimiesnieji ir tolimesnieji giminės ir kiti svečiai. Suvažiuojusius svečius vaišino ne tikrai alumi ir valgiais, bet degtine ir kitokiais gėrimais. Apie valgius tai jau negalėjo būti ir kalbos, nes šeiminiškės jų priėmė ir privirė tiek, kad per tas dvi dienas tai jau jokių būdu nebuvo galima suvalgyti. Pradėjus važiuoti giminėms, atsirado ne tikrai priežastys, bet ir butinas reikalas įvairiais reikalais atėti ir kaimynams, nes niekas iš ukininkų neturėjo tokių tvartų, kuriuose būtų buvę galima sutalpinti kvietinių arklius.

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak.
Seštadienį ir sekmadienį — Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R-3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas
Jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akų apimimo, nervuotumo, skaudamų akų karščių, atitaisto trumparegystę ir toliaregystę. Pri- rengia teisingai akinius. Visuose atsitikuose egzaminavimas daromas su elektrine parodančia mažiausius klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaistos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioį pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaismo- mos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036 Residencijos Telefonas BEVERLY 8244

Jeigu neatšiliepiu, šaukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro Nedėlioį pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd. Cór. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg 2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8 Sventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinius Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioį pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. art. 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą

Telefonas HEMLOCK 7899 Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737 Namų Tel. VIRGINIA 2423

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro

Sventadieniais tik susitarus Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330 Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moteryj ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus seštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110 Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818 Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St. Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS

ADVOKATAS

3133 SO. HALSTED STREET Tel. CALMET 6877

Val. 11—2 diena ir 4—8 vakaro 134 N. LA SALLE STREET Room 2014 Tel. STATE 7572

3149 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2679

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsina "NAUJIENOS"

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
W. C. F. L. 970 k. nedėlios. vakare, 5:30 iki 6:30 P. M.
W. H. F. C. 1420 k. ketvergo vakare, 7 valanda.
W. A. A. F. 920 k. kanarkos, nedėlios rytą, 9:30 A. M.

DIDELIS PASIRINKIMAS: LAIKRODĖLIŲ
po \$9.95 ir aukščiau.
50c įmokėti

RADIOS \$9.95 ir aukščiau
po \$9.95 ir aukščiau

Isimokėjimais.
Rašomos Mašinėlės, Elektrikinės Ledaunės, Skalbyklės, Rakandai, Pečiai, Karpetai.

Akių daktaras lietuvis, visados randasi krautuvėj dėl priskirimo akinų.

JOS. F. BUDRIK,

INCORPORATED

3409-21 S. Halsted St.

Dėl jūsų radio pataisymo, šaukite YARDS 3088

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

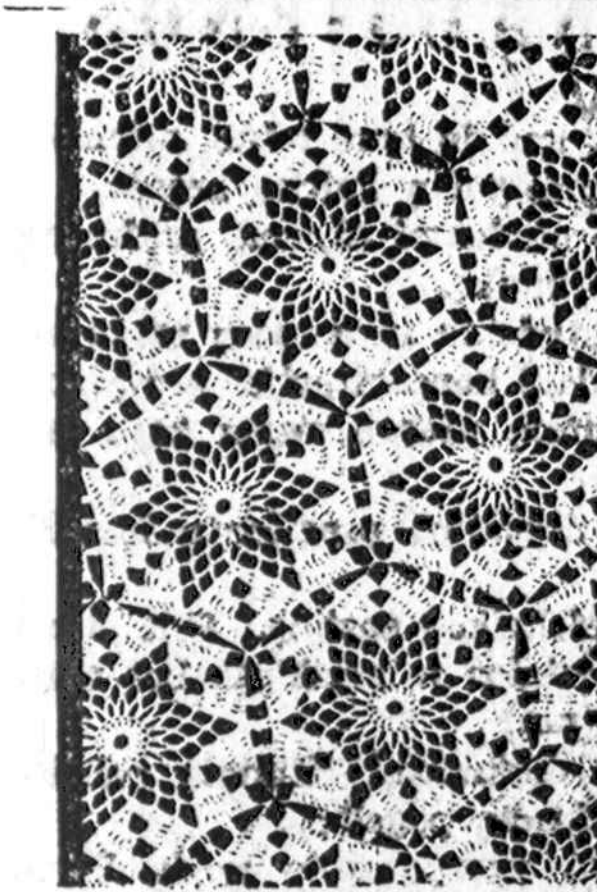
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dukių išimta \$7.65

Perkant 5 tonas ar daugiau.

Sales Tax ekstra.

BLACK BAND LUMP \$9.50

CROCHETED MEDALLION PATTERN 2675

No. 2675—Megsta lovos kapą.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 2675

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

SELEKCIJA

Selekcija yra dirbtinė veislių atranka, žmogaus kontroliuojama. Toje dirbtinėje atrankoje žmogus rupinasi gerinti žmogui naudingas veislės ypatybes. Tačiau selekcija rupinasi ne visomis, nors žmogui ir naudingomis, veislės ypatybėmis, o tik tomis, kurios yra paveldimos, nes juk yra daug veislių savumų ir nepaveldimų. Sakysim, gerai įtęstoje žemėje gerai auga ir dideli užauga ir bet kokios veislės augalai, bet tų, veislių augusius augalų sėklas, pasėtos blogoje dirvoje, ar net vidutinėje, vėl bus tokios, kokios ir anksčiau būdavo. Gerai pėnint galima nupenėti ir bet kokią kiaulę, gerai šeriant galima padidinti pieningumą ir bet kokios karvės ar dėslumų bet kokios vištos, tačiau tos visos ypatybės pablogės, jei pabloginsim, suprasinsim trąšas, maistą ir kitas aplinkos sąlygas. Tos ypatybės nėra paveldimos, jos vadinamos modifikacijomis, keitimais, pasikeitimais, kurie įvyksta gerinant palankias veislei aplinkos sąlygas.

Bet štai Amerikoje (JAV) 1791 m. vieno farmerio bandoje gimė labai trumpomis kojomis avis, tai buvo nukrypimas nuo paprastos veislės tipo. Farmeriui patiko tokia trumpakojė avis, jis leido jai veistis, pasirodė, kad ir jos vaikai buvo trumpakojai. Trumpakojės avys geros ganyti, neperšoka per tvorą, todėl praktiškos. Taip atsirado trumpakojų avių veislė, paskui pavadinta ankones veisle, kuri buvo labai paplitusi Amerikoje, nors dabar ji jau išnykusi. Tokis paveldimas veislės atstovo nukrypimas yra vadinamas mutacija, ar paveldimu kitimu.

Dėl šitokios mutacijos atsirado ne tik ankono, bet ir merinos avys, angoros ožkos, įvairių rūšių vištos ir tt. Tokių mutacijų yra ne tik faunos (gyvijos), bet ir floros (augmenijos) pasaulyje; geltonos citrinos spalvos pomidorai, geltonos avietės, baltos braškės, ir tt. Amerikos (JAV) genetikas, veldimųjų savumų tyrinėtojas H. Moller 1927 m. įrodė, kad mutacijos, veldimieji kitimai, galimi ir dėl kintančios aplinkos, ar net dėl stiprių mechaninių veiksnių. Vienos mūsų veislės atstovės, švitindamas rentgeno spinduliais, jis gavo naują mūsų veislę, kuri skyrėsi nuo kitų tos pat veislės mūsų savo didumu, galūnėmis, spalva ir net sparnais. Taigi, netik gamta, bet ir žmogus gali gaminti mutacijas, veislės veldimus nukrypimus. Šiandien jau mechanškai pagaminama daug mutacijų vabzdžių, augalų, daržovių. Gamtininkams rūpėjo paaiškinti, kur glūdi veldimųjų veislių savumų priežastis. Šiam reikalui buvo sudaryta chromosominė hipotezė. Mat, ląstelėje, be protoplazmos, yra dar tirštesnės masės: bespalvis lininis ir spalvingasis chromatinas. Ląstelei skylant pusiau, šis chromatinas formuojasi, įgyja pailgų lazdelių pavidalą, tosios spalvingosios chromatino lazdelės ir yra vadinamos chromosomais. Tų chromosomų skaičius veislėje nėra vienodas, bet jis yra kiekvienai veislei pastovus. Žmogaus ląstelė turi chromosomų turi 24. Tuose chromosomuose glūdi paveldėjimo paslaptis. Visos veldimojo organizmo ypatybės yra perleidžiamos ir skartos kartai chromosomų. Chromosomai yra visos veldimųjų ypatybių sumos nešiotojai, o toji suma yra vadinama genais (veislės veldimųjų ypatybių

branduolys), taigi genas yra neatsiejamas nuo chromosomų ir chromatino. Minėdamas, kad žmogaus celė turi 24 chromosomus, noriu paaiškinti, kad tiek jų turi sėklinė ląstelė, germocelė, o šiaip organidmo ląstelės jų turi dvigubai daugiau, tai 48 arba 24 poras. Sėklinės ląstelės visuomet turi pusę esamųjų chromosomų, antrąją pusę gauna iš moters germinių celių, taigi, vyro ir moters germinėmis celėmis jungiantis, chromosomų skaičius padvigubėja. Vyro germocelės chromosomai perleidžia veldimui tėvo savumus, o moters — motinos savumus. Taigi chromosomų teorija yra ir germocelinė, ji glaudžiai siejama ir su lytine atranka, kuri, savo keliu, esti natūrali (pačios gamtos kontroliuojama) ir dirbtinė (žmogaus kontroliuojama).

Turėdami galvoje, kad chromosomai veldimi iš tėvo ir iš motinos, galime manyti, kad skirtingų tėvų chromosomai duos naują tipą, tačiau bandymai parodė ką kitą.

Štai vienuolis Grigalius Mendelis sukerė raudonus žirnius su baltais, reikėjo laukti rausvos spalvos žirnių, o išėjo kitaip: 0.25 buvo raudonų, 0.50 buvo rausvų, o 0.25 baltų, antrą kartą rausvieji mažejo, jie arba virto raudonais, arba baltais, o ketvirtą kartą jau buvo tik raudoni ir balti, rausvųjų visai nebuvo, tai hibridai (maišyti) žirniai grįžo prie savo pirmųjų spalvų: raudonos ir baltos. Išvada aiški: hibridai išsiskiria ir grįžta prie savo veislių. To paties Mendelio buvo padarytas ir kitokis bandymas: dviejų rūšių žirniai, vieni jų apskriti ir geltoni, kiti raukšlėti ir žali hibridai jų buvo: apskriti ir geltoni, jokio mišraus tipo nėra. Iš čia ir kitų panašių bandymų buvo padaryta išvada: yra savumai lemiamieji, vyraujantieji, šiuo atveju apskritas ir geltonas, kurie kitas ypatybes nustelbia ir sunaikina. Taigi, veislės maišant daugiau šansų yra išlikti lemiamosioms, dominuojančioms y-

AMARILLO, TEXAS. — Tokios nelaimės buvo paprastos dalykas Texas valstijoje po to, kai gatvės ir keliai liko ledo apdengti.

patybėms.

Dabar, prisiminę raudonus ir baltus žirnius, galime pastebėti, kad jų hibriduose, rausvuose žirniuose yra dvejoji chromosomai: raudonų ir baltų, kurie buvo poromis, kiekvieno raudono su kiekvienu baltu. Tačiau dėl kažkurių priežasčių šie skirtingieji chromosomai stengiasi išsiskirti ir susigrupuoti raudonų su raudonais ir baltų su baltais, tasis polinkis prie vienuosų chromosomų yra hibridų diferenciacijos, išskyrimo veiksnys.

Chromosomams lengviau išsiskirti tuomet, jei paveldimųjų savumų yra nedaug, sakysim spalva, spalva ir forma, bet bus sunkesnis išsiskyrimo procesas, jeigu veldimųjų savumų bus daug, nes čia savumų susikryžavimas yra didesnis, painesnis, o be to ir lemiamieji savumai silpnesniuosis naikina, taigi hibridai

paveldi ne visus, o tik kai kuriuos savumus, na ir grįžti prie pirmųjų tipų, veislių jau buna sunku.

Taigi maišant kelių veldimųjų savumų rūšių atstovus, visuomet galima laukti naujų, dažnai pastovių rūšių. Daugelio savumų junginiai duoda naujas rūšis ir tos rūšys ar veislės buna jau pastovios, t. y. nebegrižta prie savo pirmųjų rūšių.

Tai nei Mendelis, nei mendelizmas, nei genetika ne tik negrąžina Darvino teorijos naujų veislių kilmės, bet ją papildo ir paaiškina. Genetikos dėsniais remdamos šandien žmogus gali patsai gaminti naujas veisles ir iš turimų genetikos dinamikos formulu žmogus šandien net gali iš anksto pasakyti, kokia naujoji veislė bus, okius maišomųjų veislių savumus paveldės.

Seniau genetikoje, paveldėjimo moksle, buvo manoma,

esą kiekvienas savumas turi savo geną, bet praktikoje pasirodė netaip. Genas gali būti kelių savumų priežastis, o, be to, juk genų esama marijų, streilinių ir kitokių. Veldimųjų savumų — organizme suma yra genotipas, o genotipo, aplinkos veikiamo, gaminy yra fenotipas, tačiau sunku iš fenotipo, sakysim žmogaus, nusakyti ar išpėti jo genotipą, t. y. visus jo veldimus. Be to, genotipas neįmanomas be to, genotipas neįmanomas be aplinkumės, o aplinkumoje yra daug veiksmų, keičiančių ir kraipiančių genotipo formą.

Selekcijai, kuri yra taikomoji genetika, svarbu būtų žinoti ir rušis genų (gerai veldimų, blogai veldimų, visai neveldimų), be to, genotipo sąveiką su aplinka ir tokios sąveikos padarinį, fenotipą. Tačiau šių dienų gamtos mokslui dar nėra čia viskas aišku. Sakysim, šių dienų biologai nėra dar aišku, kas yra genas ir kokia jo prigimtis, nėra žinoma, kaip genotipas veikia aplinką, nėra aišku, kaip ir kuriais dėsniais aplinka veikia ir keičia genotipą. Taigi, galime sakyti, jog patys svarbieji genetikos ir selekcijos klausimai nėra dar išaiškinti, juos išspręsdami, nėra jokio abejojimo, bus išspręsta ir veislių kilmės ir veislių evoliucijos, o be to, ir taikomojo veislių kitimo, selekcijos problema. Tuomet žmogus apie veislių kilmę ir evoliuciją ne tik kalbės, bet galės dėsningai naujas veisles patsai gaminti, kergdamas veisles, keisdamas aplinką, tuomet veislių evoliucijos problema ar teoriją bus galima patikrinti bandymais. Juk jau ir šių dienų, nors dar jaunutė, selekcija gamina naujas veisles naminių gyvulių, insektų, medžių, augalų, daržovių ir tos naujos veislės yra pastovios, atgal nebegrižta. Grįžimo atgal (descendencijos) hipotezė negrįžo evoliucijos, bet pati sutirpo evoliucijos teorijoje. Anglijos ir Amerikos genetikai nebemato prieštaravimų tarp genetikos ir veislių evoliucijos.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJENOSE"

IVAIRENYBĖS

Paskutinis inkos giminės palikuonis

Ar jis žino, kur yra paslėpti pasakngieji turtai?

Netoli Ecuodoro Guayaquile gyvena Donas Luis Felipė Duchicola. Jis yra paskutinis Inkos karalių palikuonis. Dėl to čia būvusiai ji laiko teisėtą įpėdinių Inkos sosto valdovų, kurie praeityje valdė Peraus, Ecuodoro ir Bolivijos sritis.

Istorijos šaltiniai sako, kad paskutinis Inkos karalius Atahualpa 1533 metais buvo nuverstas nuo sosto ir nuteistas mirti ispanų užkariautojo Pizarro. Nuo to laiko išmirė ir Inkos karalių giminė. Atahualpa buvo paskutinis aukštai kultūriškai pakilusios Inkos valstybės monarchas, kuris valdė šiandienines Peraus, Ecuodorą, Bolivijos, šiaurinės Čilės ir šiaurinės Vakarų Argentinos sritis. Labai nuostabus dalykas yra, kad po 400 metų nuo Inkos valstybės žlugimo Pietų Amerikos Ecuodoro valstijoje Guayaquile, išlikęs toks asmuo, kurį indėnai kelia kaip paskutinį Inkos karalių giminės palikuonį.

Donas Luis Felipė Huaraca Duchicola veda savo kilmę iš paskutiniojo reikalingo Inkos valdovo, kuris kartu su visa savo giminė, Pizarro įsakymu, buvo nužudytas. Tačiau jauniausias Atahualpos sūnus, kaip teigia padavimai, iš to kraujo pirties buvęs išgelbėtas vieno ištikimo indėno tarno. Tuo būdu inkos giminė išsilaikė iki pat šių dienų, nors ir nebegalėdama įsigyti senovės galybės ir garbės. Paskutinis gyvas Inkos palikuonis ir yra minėtasis Donas Luis Felipė Duchicola, kuris nieko nebeturi primenančio senovės garsų. Vis dėlto dėl savo kilmės jis yra labai gerbiamas vietos indėnų. Ir Peraus valstybė pripažįsta jo paveldėtoją garbę ir kilnybę. Donas Luis Felipė Huaraca Duchicola sau duoną uždirba Guayaquilo miesto krautuvėlyje, kur jis pardavinėja knygas ir užsienio pašto ženklus.

Daug kas sau laužo galvas, ar šis paskutinis Inkos valdovų palikuonis žino paslaptį, kurios, nežinomoje vietoje užkastuosius Inkos turtus, kuriuos atkastį mėgino jau anksčiau minėtasis ispanų užkariautojas Pizarro? Į tą klausimą Donas Luis Felipė Duchicola niekada neduoda jokio atsakymo, lygiai taip pat, kaip ir paskutinis Inkos valdovas Atahualpa, kuris mieliau leidosi Pizarro nukankinamas, nei išdavė paslėptuosius turtus, kurie visiems laikams yra virtę neįspėjama paslaptimi.

Carr-Moody Ir Litwin's Jums Patarnaus

Namų savininkai gali sutaupti daug pinigų ant kuro išlaidų, jeigu savo namuose įrengs žieminius langus "storm-windows".

Tą pataria daryti Stanley Litwin, lietuvis ir vienas iš savininkų Carr-Moody Lumber kompanijos, 3039 So. Halsted Street.

Carr-Moody lentų įstaiga šiuo laiku turi pilną pasirinkimą storm-sash ir panašių žiemai namams reikmenų.

"Jei dabar pridėsite keletą dolerių prie savo namų," sako Litwin, "per ateinančius mėnesius tie doleriai jums kelerio-pai sugrįš." (Sk.)

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaitavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

PASIULOS ŽIEMAI
ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS
Čia Nereikia Cash
Rolė—100 ket. pėdų \$1.00
Skystas Stogams Cementas. (5 gal. ken.) gal. **35c**
Wallboard-dideli šimtai, pd. 2c
Plasterboard, pėda 2c
Maliava, reg. \$1.85, spec. \$1.25
2x8, speciali kaina, pėd. 3/4c
Cedriniai Postai (7 pėdų) 10c
Storm Sash, did. miera, **\$1.00** kaip yra,
Taipgi Cementas, Smiltys, 2vyrai
NEREIKIA CASH
Apskaitavimas DYKAI—PRISTATYMAS DYKAI
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFAYETTE 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetainė renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

SPECIALI Pasiula
LIFE DENTAL PLATES LIKE
AN "ANT" Dantinių PLEITU
Garantuoti arba pinigai grąžinami
10 mėnesių užmokėti
VULCANITE PLEITAI \$9.50 už vie-
Apribotam Laikui Tik
• Druti ir Gyvi
• Ružavi Gumai
• Išrodo Natūralius
Be stogiuko, permatomo ir daliniai pleitai—Atėikite apskaitavimui DYKAI.
PLEITAI TAIROMI
Taip \$1.00
Zemai kaip
Pleitai gaminti nuo įspaudų kaučių nuo laisnųjų dantų.
SPECIALI GRAZUS EXCELITE PLEITAS po \$17.50
Kiln. iki \$35.00
Atsineškite šį skelbimą! Jis vertas \$2.00 perkant naujus pleitus.

Excel Dental Lab.
32 W. WASHINGTON ST.
Tel. DEARBORN 1470
Atdara vakarais—4 aukštas.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIJO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES
(externally caused)
PRAISED FROM COAST TO COAST!
No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing Liquid Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvellously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Several cases may need Extra Strength Zemo.

Gavote DAUGIAU negu tikėjote...

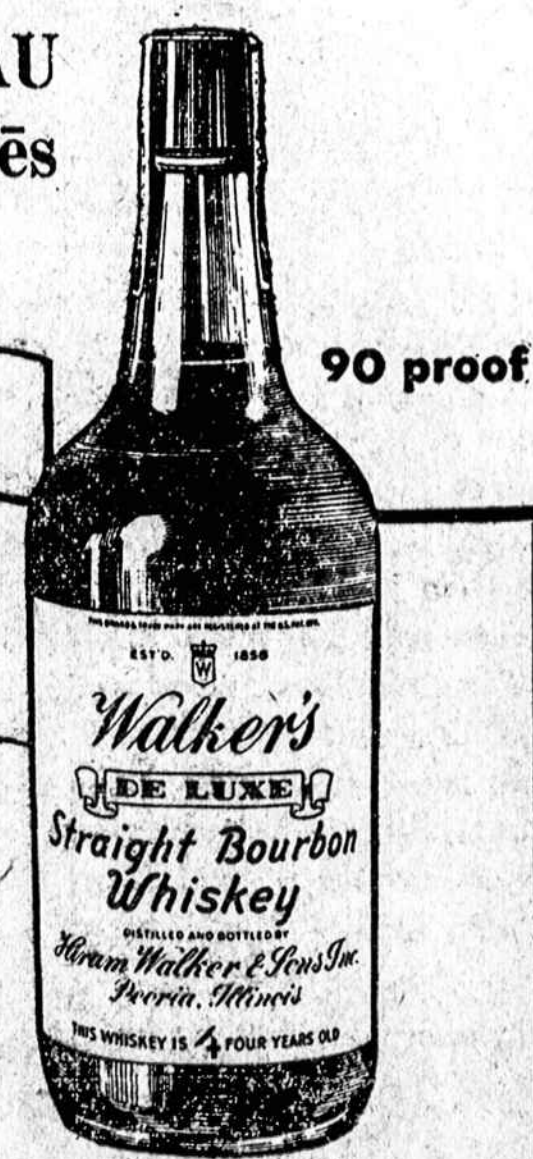
...KADA BOLĖ PATAIKĖ TIESIAI Į SKRYBĖLĘ!

Hiram Walker's De Luxe
duoda jums DAUGIAU negu tikėtės viršutinės kokybės skonyje!

— už mažiau negu tikėtumėte mokėti

15c už stikliuką prie Dauguma Barų

Hiram Walker's De Luxe
STRAIGHT BOURBON WHISKEY
Hiram Walker & Sons Inc., Peoria, Ill.

AR mėgstat gryną? Aukštą? Maišytą? Bet kaip jį pilsite jūs patirsite tikrą patenkinimą kada paragausite Hiram Walker's De Luxe! Švelnus, puikus ir pilnas skonio... Jis toks bourbon kurį jūsų draugai pamėgs. Prašyk jo šį vakarą. Istok į tukstančines jo rėmėjų eiles!

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj,	
paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

Sutaukė 186 ginčus pramonėje

Prezidentas Rooseveltas įsteigė prieš keletą mėnesių Apsigynimo Komisiją, į kurią įeina, be kitų narių, ir darbininkų atstovas. Šitai atsakomai vietai tapo paskirtas rubsiuvių „amalgamėitų“ unijos prezidentas, Sidney Hillman.

Jam ir jo suorganizuotam padėjėjų štabui tenka rūpintis, kad įmonėse, kurios dirba krašto apsaugos reikams, būtų tinkamos darbo sąlygos, kad būtų išklaušyti ir apsvastyti darbininkų reikalavimai, — antra vertus, kad darbininkai kooperuotų su valdžia.

Nuo to laiko, kai ši įstaiga pradėjo veikti, kilo įvairiose amunicijos ir karo medžiagų dirbtuvėse 209 ginčai tarpe darbininkų ir darbdavių. Hillmanui ir jo štabui jau pavyko taikiai būdu išspręsti 186 ginčus, išvengiant streiko arba lokauto. Tik keliuose atsitikimuose darbo komisionieriaus pastangos nebuvo pilnai sėkmingos. Ryškiausias jų tai — Vultee lėktuvų dirbtuvės streikas, kuris tęsėsi 12 dienų. Šitas konfliktas iškilo netikėtai, pirma negu Washingtonas patyrė, kad darbininkai rengiasi streikuoti.

Darbo sustojimai dirbtuvėse, kurios gamina lėktuvus arba kitokius karo parabuklus, galėtų labai pakenkti Jungtinėms Valstijoms ir Anglijai, kurios gyvybė šiandien priklauso nuo to, kiek materialinės pagalbos ji gali gauti iš Amerikos. Todėl darbininkų atstovas Apsigynimo Komisijoje, kuris padeda sutaukyti ginčus pramonėje, atlieka be galo svarbų pataršinavimą šiam kraštui ir viso pasaulio demokratijai. Jeigu Hillmanui ir toliaus seksis taip, kaip iki šiol, tai jį pasidarys, kaip sakoma, didelis žmogus.

Juokai iš nelaimės

Aną dieną buvo pranešta, kad vienoje stovykloje Newfoundlando anglių kareiviai yra priversti skirti vokiečius ir italus belaisvius, kuomet jie susipeša. O pešynės tarp jų kyla iš to, kad naciai juokiasi iš fašistų, kuriems taip prastai klotasi Italijos kare su graikais.

Tai nepaprastas reginys, kad anglams tenka ginti vieno „ašies“ partnerio belaisvius nuo kito „ašies“ partnerio belaisvių!

Bet jeigu iš italų juokiasi vokiečiai, tai dar labiau iš jų juokiasi fašistų priešai. Juo daugiau graikai pila juodmaršiniams į kailį, juo dažniau pasirodo spaudoje visokių „dziokų“ apie Mussolinį ir jo nugalimus legionus.

Žmonės paprastai iš kito nelaimės juokų nedaro. Bet kuomet suklumpa pagyrų puodas ir akiplēša, kuris užpildinėja ramius kaimynus ir grasiina juos „sumakinti“, tai tokiam gaivalui niekas neturi užuojautos. Visi iš jo juokiasi — iš jo ir iš tų, kurie jam tarnauja arba eina su juo išvien.

Pasaulis šiandien juokiasi iš Mussolinio ir jo kareivių. Dalis tos pašaipos tenka ir fašistų partneriui, Hitleriui. Matyt, jau ir Stalinas ėmė bijoti, kad ir jo „majestotas“ gali nukentėti, kuomet jį taip susiartins su „ašim“. Todėl paskutinėms dienoms Maskva leidžia gaudus, kad ji neturinti nieko bendro su nacių ir fašistų planais Baklanuose (o kokių būdu Stalinas gavo Besarabiją ir Bukoviną, jeigu jį jį su tais banditais neturėjo „nieko bendro“?).

Jeigu Mussoliniui būtų pavykę „blitzkriegas“ Graikijoje, tai šiandien spauda jį garbintų, kaip herojų, ir Hitleris su Stalinu didžiuliuotųsi, kad jie turi tokį garbingą draugą.

Ar komunistai užsiregistravo sovietų konsulatuose?

Po to, kai Maskva pagrobė Lietuvą, sovietų pasiuntinys Jungtinėse Valstijose paskelbė, kad visi Lietuvos piliečiai, kurie gyvena Amerikoje, turi užsiregistruoti pas sovietų konsulus. Kitaip jie neteksia pilietybės teisių Lietuvoje; prarasią savo turtą, jeigu koki turi Lietuvoje; negalės gauti pasų, norėdami keliauti į svietimas šalis, ir neturėsia teisės į savo gimtąjį kraštą sugrįžti.

Komunistai ragino, kad lietuviai tą sovietų ambasa-

APŽVALGA

PHILIP MURRAY PRIEŠ BOLŠEVIZMĄ

Kai iš CIO prezidento vietos pasitraukė John L. Lewis, į tą vietą tapo išrinktas Philip Murray, buvęs CIO vice-prezidentas ir ilgametis Lewiso draugas. Pats Lewis jį nominavo, o Hillmanas nominaciją parėmė.

Dabar daugelis žmonių bando atspėti, kokios politikos laikysis naujasis CIO prezidentas: ar jį siųs Lewiso pėdomis? Kai kurie mano, kad Murray darys tą, ką jam patars Lewisas. Kiti laikosi visai priešingos nuomonės. Jie nurodo tą faktą, kad Atlantic City konvencijoje Murray atsisakė pasiduoti Lewiso valiai, kuomet pastarasis pasiūlė jam savo vietą.

Philip Murray atsakė Lewiso: aš sutiksiu būti CIO prezidentu tikrai tuomet, kai konvencija suteiks man pilną galią suvaldyti tuos gaivalus, kurie knisai po Amerikos demokratijos pamatais, pirmoje vietoje — komunistus. Per ištisą savaitę Lewisas bandė jį perkalbėti, bet negalėjo. Vienas laikraštis rašo:

„Prieš sutinkant eiti į tą vietą, jį (Murray) pareikalavo, kad būtų priimta rezoliucija, pasmerkianti nacizmą, fašizmą ir komunizmą. Tai buvo vienas iš pagrindinių konvencijos klausimų. Tokios rezoliucijos reikalavo komunistų priešas Hillmanas, Lewisas išsiskukinėjęs ir šaukė, kad tie, kurie priklauso CIO esant komunistų įtakoje, meluoja savo barzdai ir savo pilvui. Bet, galų gale, jį nusišalė. Rezoliucija buvo priimta.“

Iš to galima numanyti, kad naujasis CIO prezidentas nebus Lewiso klapčiukas. Galimas daiktas, kad industrinės unijos, jam vadovaujant, prieš priėmimo su Am. Darbo Federacija.

KARAS IR KRIKŠČIONYBĖ

Neseniai šioje vietoje mums teko kalbėti apie asmenis, kurie remiasi Kristaus prisakymu „Neužmušk“, priešindami karnui, kareiviams ir registracijai.

Dabar pastebėjome Marijonų laikraštį, svarstant karo klausimą iš kito galo, bet taip pat krikščionybės vardu. Anglijos parlamente vienas atstovų iš-

kėlė sumanymą, kad reikėtų nutraukti mušius 48 valandomis per Kalėdas, tarpinukaujant tarp kariaujančiųjų valstybių Romos papai.

Paminėtas laikraštis šitaip kritikuoja Anglijos premjerą, kuris tam sumanymui pasipriešino:

„Tai negražu, Mr. Churchill. Tamstos pasipriešinimas bent per Kalėdas sustoti lietuvių nekaltą žmonių kraują yra prieškrikščioniškas.“

„Krikščioniškai tautai kariauti per Kalėdas, Kristaus, Taikos Kunigaikščio, gimimo šventėje, yra negražu, nežmoniška.“

„Po vieno, kito panašaus p. Churchillio egesio pasaulis pradės abejoti, ar yra bent kiek nuosirdumo anglių vyriausybės pareiškimuose, kad ji, kariaudama su naciais ir fašistais, tarp kitų dalykų, turi tikslą gint krikščionybės idealus.“

Abejojimas yra, kaip sakoma, išminties pradžia. Pas mus čia irgi pradeda kilti abejonės: ką gi, iš tiesų, krikščionybė sako apie karą?

Vieni aiškina, kad krikščionybė griežtai draudžia lietuvių kraują. Kiti mano, kad lietuvių kraują galima, bet turi būti kilnus tikslas, dėl kurio liejama kraujas, pavyzdžiui — krikščionybės idealų gynimas.

Bet kuomet ateina krikščionių šventė Kalėdos, tuomet jau ir geram tikslui lietuvių kraują negalima!

Jeigu karas yra nepateisinamas, tai jį reikia sustabdyti ne 48 valandomis, bet visiškai. O jeigu jį reikia pateisinamas, ir remtinas, tai jį reikia nepasidaryti blogas per Kalėdas, kuomet krikščionys švenčia Jėzaus gimimo šventę.

Karo eiga, deja, yra kitokia, negu darbo, kuris pagamina žmonėms maistą, drabužius ir gyvenamas trobas. Darbo valandas galima sureguliuoti, pasikariant tam tikrą laiką poilsiui, pramogoms ir šventėms. Karo mušius laiką šitaip sutvarkyti negalima. Kareiviams negali padėti ginklus ir eiti gulti, atlikusi tam tikras valandas mušius lauke.

Be to, mušius pertrauka priklauso nuo abiejų kariaujančiųjų pusių susitarimo. O ar su Hitleriu arba Mussoliniu galima koki nors susitarimą padaryti? Kas tik su jais tarėsi, tas buvo apgautas.

Lietuva pasaulio valstybių aikštėje

Rašo Dr. PRANAS ŠACIKAIŠKAS

(Tęsinys)

Mūsų tautos galvumas.

Mūsų tautos išbuvinimas ilgas amžius vergijoje ir per tą laiką nenutautimas, neišnykimas, nepasidavimas svetimųjų įtakai, išlaikymas tautos gyvybės šaltinių — kalbos, papročių, savitos kultūros, rodo, kad jos gyvybės šaltiniai toli gražu neišsekę, ji dar gajai, stipri. Pavergta, bet gyvai, sveikai ir sąmoningai tautai visuomet atsirastis savigarba, kils kovos instinktas kovoti dėl savo teisių, dėl laisvės, dėl geresnės būties. Ir tas kovos instinktas mūsų tautoje jau kilo ir plečiasi pagal amžinąją kovos dėsni, bręs kovos principais, idėjomis ir realizuosis vėl laisvė ir nepriklausomybė.

doriaus reikalavimą išpildyti. Bet ar patys komunistai jį pildo? Ar komunistų šulai, kurie neturi Amerikos pilietybės popierų (o tokių yra ne vienas), užsiregistravo pas sovietų konsulus?

Mūsų nepriklausomybės atgavimas, tai vienas ryškiausių pavyzdžių, kuris patvirtins kovos dėl būvio dėsni. Mūsų tautos kova dėl laisvės ryškiai pavaižduos, kad laimėjimas nepriklausomam vienam nuo fizinių jėgų santykio, bet gludi žmogaus dvasioje, jo noruose, siekimuose.

Kovos instinktas.

Kodėl tie pirmieji mūsų tautos kovotojai — idealistai matydami mažą, vargingą, slegiamą milijoniškos galybės savo tautą, padoro ją prikelti, kodėl driso stoti į tokią nelygią kovą, kada tuomet atrodė nebuvo jokios vilties laimėti? Dėl to, kad jie buvo gyvi, dėl to, kad juose nebuvo miręs kovos instinktas, žmogaus didybė, kuri nesi-

derina su vergija, nepasiduoda pavergimui. Savo darbais, kančiomis ir krauju jie praskynė kelią — o mes ateityje priviolome test.

Nereikia rankų nuleisti.

Kovos dėl nepriklausomybės idėja pradžioje, savaime suprantama, nebuvo ryški, ji gludėjo gal dar pasamonei ir pasireiškė tik noru išalkyti savo kalbą, noru laisvai kalbėti savo gimtąja kalba, noru apsaugoti nuo sunykimo savo dvasinio turto lobyną; o to pasiekus, susikuria idėja bent dalinės juridinės laisvės, noras bent kai kuriuos savo gyvenimo reikalus tvarkyti savarankiškai. Pagaliau, susidarius palankioms aplinkybėms, griežiamasi kurti visą nepriklausomybę, šiekiamą visiškos dvasinės ir fizinės laisvės. Jėgų santykio atžvilgiu, nepriklausomybės kurimo pradžia vyko mažai kuo geresnėse sąlygose, negu dabar — kiekienės persvaros sudaryti negalėjo tikėtis nei viename fronte, bet instinktyviai nuo kovos neatsisakytą, rankų nenuleista. Pabrėžiū — instinktyviai, nes realiai galvojančias būty sugniužusi ir nieko nebutų pasiektą; juk atrodė sveikam protui neaprepiama, kaip galima buvo beveik iš nieko (medžia-

ginu požiūriu) ir su tuščiomis rankomis kurti tokį didelį dalyką, kaip valstybę. Ne vienas prašalaitis iš šalies žiūrėdamas ir tariamai realiai galvodamas, iš mūsų darbų gal tik šypsojosi, nes jokių būdu netikėjo, kad budami silpni fiziškai, galėtume ką padaryti. Bet jis apsiriko, nes nesuprato ir neįkainojo mūsų dvasinių jėgų, nesiskaitė su kovos dėl būvio dėsniu.

Šiais principais ėjo ir eis mūsų tautos gerieji vaikai, sau teisių ir laisvės iškovoti, o taip pat ir nepriklausomybės, savarankiškumo atgauti ir ją išsaugoti.

Lietuvio išeivio pareigos.

Lietuvio — išeivio pareigos busimose kovose dėl LIETUVOS Laisvės atgavimo, labai sunkios, atsakingos, bet ir garbingos. Šiandien lietuvis gyvenantis svetur yra lygus Nepriklausomybės karo savanoriui, nes jis tas pačias prievoles pats pasiima savo noru, iš to neturėdamas jokios asmens naudos. Išeivis pasiimdamas tokias prievoles, parodo savo idealizmą, aukščiausią patriotizmą, pilietinį sąmoningumą ir ryžtingumą. O tautų kovoje dėl būvio ryžtumas, drąsumas yra lemiamieji veiksniai.

(GALAS)

Lietuvių kalbos reikalais

MUSŲ RAŠYTOJAI IR OKUPACIJA

Visa visuomenė priešinga įsibrovėliams.

Kai istorikas nagrinės 1940 Lietuvos okupaciją, tai jis ras, jog visi visuomenės sluoksniai buvo priešingi „raudonajai“ krašto okupacijai.

Didelė Lietuvos ukininkų dauguma, pasiturintieji ir neturtingieji, niekad bolševikams nesimpatizavo, nes jie žinojo, kad iš jų nieko gero negalima laukti.

Lietuviški darbininkai nerodė didelio džiaugsmo, nes komunistų agentai turėjo eiti iš namų ir įsakinti darbininkams eiti į gatves ir „džiaugtis“. Savo iniciatyva jie niekur nerodė jokių simpatijų įsibrovusiui Maskvos kariuomenei.

Stiprus Lietuvos tikybininkų luomas taip pat nenorėjo okupacijos, nes jis žinojo, kad niekad jis neturės tokių privilegijų, kurias turėjo Smetonos viešpatavimo laikais.

Pramonininkai irgi bolševikų nenorėjo. Stipresnieji žinojo, kad jų įmonės bus suvalstybinotos ir sunaikintos. O silpnesnieji, kurie savo dirbtuvėse įkūrė ilgą praktiką ir viršvalandžiais, žinojo, kad sovietų tvarkoj viskas nueis vėjais.

Lietuvos kariškių sluoksnis, tegu jis buvo Voldemaro ir Smetonos iškastruotas, taip pat nenorėjo atsidurti raudonųjų komisarių paklusnybėn. Smetonos juos visą laiką už nosies vedžiojo, išdildė kariškos garbės jausmą ir krašto apsaugos reikalų supratimą, bet vis dėlto jie nenorėjo atsidurti rusų valdžioje.

Retas istorijoj atsitikimas.

Toks vieningas visų visuomenės sluoksnių nenoras priimti okupaciją retai istorijoj pasitaiko. Jis nėra žinomas Lietuvos istorijoj ir retai pasitaiko kituose kraštuose.

Kai Hitleris okupavo Prancūziją, didžiųjų pramolininkų — Comitė des Forges — atstovai jau turėjo iš Goeringo garantijas, kad jų turtai bus respikuojami ir pelnas garantuotas. Tik tada jie atstovai ir atidūrė vokiečiams duris ir Prancūziją.

Kai vokiečiai ir italai panoro pavergti Ispaniją, feodalų atstovai mieliai su jais bendradarbiau ir padėjo panakinti krašte

laisvę ir teisingą tvarką. Ispanijos sukilę generolai buvo vien tikrai feodalų noru vykdytojai. Bet Lietuvoj nerusime nei vieno visuomenės sluoksnio, kuris būtų norėjęs bendradarbiauti su okupantais, nes nei vienas visuomenės sluoksnis nieko gero iš jų negalėjo laukti.

Ne dyvas, kad penktąjį Maskvos kolona — Lietuvos Komunistų Partija — visai neturėjo žmonių, kurie galėtų viešame gyvenime pasirodyti. Kai reikėjo krašto visuomenei tarti atsakomąsias žodis, tai turėjo ieškoti žmonių, kurie nieko bendro su komunistų partija neturėjo, jos ideologijai nepritarė ir labai dažnai ją kritikavo.

Išimtį sudaro mūsų rašytojai ir laikraštininkai.

Išimtį iš visų visuomenės sluoksnių sudaro lietuviški rašytojai ir daugumoje nenusisekė laikraštininkai. Niekas taip aktyviai nepadėjo rusams okupuoti Lietuvos, kaip šie garbingo amato atstovai, kurie labai negarbingai pasielgė.

Kraštą pagrobę įsibrovėliai labai nejaukiai jautėsi, nes visuomenė nieko bendro su jais nenorėjo turėti. Rašytojai ir laikraštininkai jiems padėjo įsitvirtinti krašte.

Kai Antanas Merkys gavo Smetonos raščiuką, kuriame buvo įgaliojamas eiti prezidento pareigas, visiems buvo aišku, kad Lietuvą jau neturi prezidento. Dekanozovas susiranda nenusisekusį laikraštininką Jus. Paleckį ir padaro jį prezidentu.

Kai Merkys pamatęs, kad jį labai negarbingai „apleido tautos vadas“, pats nutarė ir Rygą išvažiuoti, Lietuvą neturėjo ministerio pirmininko. Dekanozovas paskiria rašytoją Vincą Krėvę-Mickevičių laikinai eiti ministerio pirmininko pareigas. Kai stigo užsenio reikalų ministerio — Krėvė pavadė ir užsenio reikalų ministerijos portfelį.

Kai komunistai neturėjo žmogaus, kuris galėtų informuoti Lietuvą apie krašto okupaciją, paskyrė laikraštininką Kostą Korsaką radijaus vedėju. Jis apsiėmė Lietuvos gyventojus įtikinti, jog didžiausia krašto nelaimė — raudonos armijos okupacija — yra didžiausia laimė.

Kai neturėjo nei vieno profesoriaus ar mokslo žmogaus švietimo ministerijos pryskajį pasodinti, tai tą darbą apsiėmė atlikti rašytojas Antanas Venclova.

Kai reikėjo tenkinti Stalino norą, atnešti Lietuvos nepriklausomybės mirties pareiškimą Maskvon ir padėti ties „visagalio valdytojo“ kojomis, tą darbą apsiėmė atlikti rašytojas Petras Gvirka, Salomėja Nėris ir kiti.

Kai reikėjo likviduoti Lietuvos spaudą, to darbo ėmėsi laikraštininkas Jonas Šimkus. Jis likvidavo visus laikraščius. Paliko tikrai bolševikiškus.

Mūsų kraštas be pranašų.

Tvirtinama, kad poetai ir rašytojai yra tautos pranašai. Bet ir šiuo atveju Lietuva yra labiau nuskriausta daugiau, negu kiti kraštai.

Ligi šiam metui Lietuvos rašytojai nepagamino nei vieno veikalo, kuriuo galėtume pasididžiuoti pasauliniame mastabe. Nė vienas lietuviškas rašytojas nesugebėjo atsistoti dvasios galių eilėse ir neparodė kokių būdu nelaimingas mūsų kraštas galėtų skintis kelią į šviesesnę ateitį.

Blėdies savo kraštui lietuviški rašytojai labai daug padarė. Kai kurie jų jau ir šiandien savo veiksmais gėdisi. Istorija pasmerks jų poelgius labiau, negu kitų nepriklausomybės praradėjų.

Džiugina tikrai ta aplinkybė, kad vis dėlto ne visi rašytojai nuėjo giesmių giedoti okupantams, nors su jais ir maršuoja didelė jų dauguma.

Kazys Varkala

Margumynai

Koksai žemaitis tarnavo Garibaldžio armijoje.

1802 m. Diktariškio dvare, Šiaulėnų valsčiuje gimė Pranciškus Šemeta. Išėjęs mokslos Raseiniuose ir Vilniaus universitete, jis norėjo stoti į rusų kariuomenę. Rusų kariuomenės vadui nusistatčius prieš lietuvių priėmimą į armiją, jis šio savo sumanymo neįvykdė. 1830 m. atvykęs atostogų į savo gimtinę, jis gavo žinių apie ruošiamąjį sukilimą ir pateko į jo sukūrį. Sukilimo metu jis rūpinosi ginklais, amunicija, sudarė net savo sukilėlių būrį ir kovojo su rusais Šiauliu apylinkėse. Už veiklumą Gelgudkas buvo suteikęs jam majoro laipsnį ir paskyręs į žemaitių valdžią. Sukilimui nepavykus, kaip ir daugumas vadų, turėjo sprukti į užsienį.

Pasprukęs nuo rusų, Šemeta nuvyko į Prancūziją. Netrukus čia jį stovėjo ir gen. Gerardo kariuomenę, kuri padėjo belgams, kariavusiems dėl nepriklausomybės su olandais. Vėliau jis kariavo Egipte pašos Mahmet Ali eilėse, sukilusiose prieš Turkijos sultoną. Apie 1848 m. jis atvyko į Italiją ir įstojo į garsiojo Garibaldžio kariuomenę. Tuo laiku Garibaldi kaip tik kovojo už Italijos laisvę. Yra žinių, kad Šemeta tuose karuose pasižymėjo ir įsigijo tokį didelį Garibaldi pasitikėjimą, jog tas jį paskyrė savo adjutantu.

Iš visko matyt, kad šio žemaitio būta žmogaus, nepaprastai brangintojo ne tik savojo, bet ir kitų kraštų laisvę. Tačiau jis domėjosi ne vien tik laisvės karais. Jis taip pat daug dėmesio skyrė ir menui, mokslui, kulturai, gerai supraddamas, kad be šių dalykų nei viena tauta negali būti ilgai gyva. Jis mirė 1882 m. Drezdene. Ten ir palaidotas.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garšina „NAUJIENOS“

STATYS MEDINIUS BARAKUS LIETUVOJE

Lietuviams teks gyventi barakuose, kadangi kacakai iš jų atėmė butus. — Betvarkė fabrikuose ir įmonėse. — Gyva prekyba Lenino ir Stalino "abrozais". — Visokios "brigados". — Studentų "uždaviniai".

Susidarius statiai katastrofingai padėčiai dėl butų stokos Kaune ir kituose Lietuvos miestuose, keliamas klausimas apie medinių barakų statybą. Tokie barakai dar šį rudenį bus pradėti statyti Kretingoje. Taip pat Kaune burmistras Garmus yra paruošęs projektą medinių namų statybai iš lentų. Projektas numato net 1,720 butų pastatymą, bet tam reikalingi reikėtų 15 milijonų litų. Burmistras Garmus kreipėsi į vyriausybę, prašydamas jo projektą paremti. Kaip reaguos vyriausybė, dar nežinia. Ypač gyventojų vargai didėja, artinantis žiemai, nes tukstančiai žmonių šiaip taip skursta malkų sandėliuose, palapinėse ir t.t.

Kauno miesto savivaldybės butų skyrius viešai praneša, kad jis kambarių bei butų visiškai neturi, todėl gyventojai prašomi į jį tokiais klausimais nesikreipti. Aišku, landynėse skurstantieji gyventojai menkai tenusiramins, iš butų skyriaus patyrę, kad "butų krizei pašalinti, vyriausybė ir partija deda visas galimas pastangas." Kauno gyventojai vėl galetų pradėti normalų gyvenimą, jei išsikraustytų raudonųjų okupantų ir GPU valdininkai.

Švietimo liaudies komisariatas, pranešęs, kad jis nuo spalio 21 d. perkliamas į Vilnių, kitą dieną pranešė, kad jo kėlimas tuo tarpu atidėtas, nes Vilniuje nebaigtas patalpų remontas. Matyti, remonto darbi-

ninkai dirbo stachanoviškai, tad remonto laiku ir nepadarė. Švietimo komisariatas įsikurs trijų aukštų namuose Volano gatvėje, kuri yra tarp Pilies ir Šv. Onos gatvių.

Profesinių sąjungų centro biuro pirmininkas paskelbė specialų nutarimą apie tai, kad profesinės sąjungos turinčios dalyvauti "socialistinio turto" apsaugoje. Biuras kviečia visas profesines organizacijas kovoti dėl švaros ir tvarkos palaikymo fabrikuose, įmonėse, valstybiuose ukiuose, krautuvėse, įstaigose. Reikalaujama, kad įmonės neįsileistų pašalinių žmonių ir įvestų įleidžiamuosius leidimus, kad būtų įsteigta nuolatinė apsauga viduje ir iš lauko, kad būtų tinkamai sutvarkytas priešgaisrinis inventorių ir įvesta griežta visų gamybinių vertybių ir jų realizavimo atskaita.

Nepriklausomoje Lietuvoje, kaip ir kitose civilizuotose valstybėse, nereikėjo skelbti specialiųjų nutarimų dėl dalykų, kurie yra savaime suprantami. Tvarkos, švaros ir atsiskaitymo reikalingumas buvo visai natūralūs dalykai. Bolševikams pašalininkams vos kelis mėnesius, fabrikuose ir įmonėse prasidėjo tokia betvarkė, kad jau reikia specialiųjų nutarimų. Bet ar nutarimų vienu užteks?

Panaikinus Nepriklausomos Lietuvos Vyriausiąjį Tribunalą ir Apeliacinį Rumus, įsteigta "Aukščiausiasis. Sovietų Lietuvoje teismas" jau pradėjo posėdžiauti. Pirmame posėdyje buvo sprendžiamos 10 alimentinės bylos. Antrajame posėdyje buvo svarstomos 8 baudžiamosios bylos.

Sovietų Lietuvos laikraščiai džiaugiasi, kad artėjant bolševikų revoliucijos Rusijoje metinėms sukaktuvėms, pagyvėjusi Lenino, Stalino ir kitų rusiškų komunistų vadų paveiktų prekyba. Ypač daug perkandūs

NAUJIENŲ AGENTŲ Telenphoto

GRAND RAPIDS, MICH. — Frank D. McKay, stambus republikonų politikas, kuris pakliuvo į bėdą už išgavimą prigravingu būdu \$500,000 iš degtinės gamintojų.

pradžios mokyklos. Bet ką jos darys nepirkusios?

Profesinės sąjungos reikalaušančios iš savo tarnautojų, kad jie įsipareigotų be vyriausybės sutikimo nekeisti taip staiga savo tarnybų.

Valstybinis Vilniaus tabako fabrikas norima pavadinti "Gegužės 1 d." fabriko vardu.

Vilniuje buvo suauktas žurnalų ir laikraščių korespondentų susirinkimas, kuriame "draugas" Sitnikovas paskaitė paskaitą, kaip į spaudą žiuri komunistų partija. Lietuvos žurnalistai ir be šios paskaitos žinojo, kaip komunistų partija žiuri į spaudą, būtent, kaip į savo tarnaitę, tarnaujančią žiauriam ponui.

Sovietų Lietuvos laikraščiai, dieną iš dienos plačiai skelbia apie "nepaprastą" kultūrinės veiklos pakilimą: girdi, visur steigiamos meno, kultūros ir kitokios "brigados". Tačiau iš J. Jurginio straipsnio "Tarybų Lietuvoje", sužinome, kaip tos garsiosios "brigados" veikia. J. Jurginis rašo: "Gavę paraginimus suteikti žinias, ant greitųjų susirašę į tariamasias meno brigadas, išsirinko dirigentus, kapelmeisterius, režisiorius, pažadėjo jiems atlyginimą ir praneša centrui: be pinigų darbo negalima pradėti. Visa "brigada" ramiai sėdi ir laukia pinigų. Kai į vietos pašta ateis aigos orderis dirigentui, tada atsiranda choras. Iš to choro, žinoma, bus ne choras, o "špyga". Autorius pataria, kad "pasirenkant ką nors vaidinti, geriausia pasitarti su vietos partijos ar komjaunimo atstovais."

Autorius, atremdamas priekaištus, kad nesą gaidų ar vėkalų, sako: "Anot lietuvių priežodžio: lauk šunie, kol padla padvės." Šis priežodis tikrai ir visiems Lietuvos okupantiems.

"Tarybų Lietuvoje" įdėtas straipsnis apie "socialistinės studentijos uždavinius". Pasak autoriaus, studentijos darbas — studijos. Bet čia pat sakoma, kad studentai turi dalyvauti komunistų veikime, turį jame "dalyvauti, jį organizuoti, jam vadovauti." Ar po to studentai liks laiko tiesioginiam darbui — studijoms?

• Chicago's tunelių darbininkai, kurie dabar kasi subway, vakar vakare įsteigė savo organizaciją "Groundhog" — Kurmių Klubą. Nariai susirinkę pabaltuoti ir pasitarti savo profesijos reikalais kartį į metus.

Margumynai

Kur yra seniausias paminklas?

Profesorius Maspero sako, kad seniausias paminklas esąs Egipto sfinksas, kuris yra netoli Gizoh piramidės. Tai yra didžiausia statula, iškirsta iš uolos. Sfinkso kūnas yra 63 metrų ilgio, pati galva nuo kakto iki viršugalvio — apie 10 metrų, ir galvos plotis — beveik 5 metrai. Statulos aukštumas, nuo apačios iki viršugalvio — 22 metrai... Sfinksas, išskiriant tik galvą ir pečius, per ilgus metus buvo smėlio užneštas ir tik tai pastaraisiais metais buvo dalinai atkastas. Mahometonai fanatikai apdaužė statulos nosį ir akis. Statula buvo kadaise raudonai nudažyta; šiek tiek dažų dar ir dabar galima pastebėti ant skruosčių. Smakro skeveldros saugojamos Britų Muziejuje Londone. Tarp sfinkso priešakinio kojų buvo šventovė be stogo, apie 17 metrų ilgio. Nėra žinių, kada statula buvo pastatyta ant Didžiosios Piramidės, kurią pastatė Cheopsas arba Khufu, gyvenęs apie 4,000 m. prieš Kristų, yra parašas, kur minimas Sfinksas. Iš to galima spręsti, kad jis yra bent 6,000 metų amžiaus!

MR. H. NEMEGSTU DIDŽIU GYVULIU MĖDŽIOTI — RIZIKA DIDELE

MR. HATT — TAI GRIZKIM SUMEDŽIOTI SVELNIOS KESSLER'S PAINTUKE

15c STIKLŲ KAS

SMOOTH AS SILK but not "HIGH HAT"

JULIUS KESSLER 85 m. Degtin. Melburn

KESSLER'S AMERICA'S GREATEST WHISKEY VALUE

KESSLER'S PRIVATE BLEND — A BLENDED WHISKEY. 75% Neutral Spirits distilled from Grain. 80 Proof (alcohol 40% Vol. 1st). Julius Kessler Distilling Co., Inc., Baltimore, Md.; Lawrenceburg, Indiana.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 3216 S. Halsted St. VICTORY 4963 Stogas, rymas, stoglangius ir sienų apmušimas. Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pinau apdraustas.

Remkite Lietuvišką Zyduką Nathan Kanter MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale 4707 S. Halsted St Tel Boulevard 0014

Bukit Malonų SAVO AKIMS Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami iš egzaminuoti jas moderniausia metodu, kurį regėjimo "naktis" gali suteikti 32 METAI PATYRIMU pririnkime akių, kurie pakeičia visą akių įtempimą Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr. OPTOMETRIST 1801 So. Ashland Avenue Kampas 18-tos Telefonas CANAL 0523—Chicago OFISO VALANDOS Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m. Treč. ir šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JAU ISLEISTA KNYGUTĖ "PILIETYBĖS PAMOKOS" PARASYTA ADVOKATO Duoda atsakymus į klausimus dėl gavinio pilnų Amerikoniškų popierių arba pilytę Kašna 35c Joseph J. Grish 4631 S. Ashland Ave. Chicago, Illinois Phone: YARDS 1001

Visi Lietuviai Reikalauja PLEITŲ Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos TRU-FIT PLEITAI Lab. kašna \$9.50 ir aukš. GARANTUOTA MEDŽIAGA Taisome ir Atnaujiname senus pleitus viena \$1.00 ir aukš. HILLIP'S DENTAL LABORATORY 2458 WEST 63rd STREET Prospect 2174 Lietuvių Laboratorijos Technikas D. MASKALA Valandos nuo 10 iki 9, serdomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir įspaudas nuo laisniųjų dentistų.

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei storus vežam į farmas ir kitus miestus. Bema kašna. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis. 3212 So. Halsted St. Bankit Tel. VICTORY 0068

FOTOGRAFAS CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausia užlaipomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5882-5840

SVIEKATOS KLINIKAS TONSILUS \$13.50 Išima iš PRABUVIMAS \$50.00 Ligonių gydymas \$25.00 Išimimas iš Ligon. REUMATIZMAS \$2.00 Grotta Pagarba GYDO VISAS LIGAS \$1.00 Išimimas iš Ligon. DOUGLAS PARK HOSPITAL 1900 S. Kedzie Ave. Chicago

"ŠIENA IUTĖ" M. Petrausko ir P. Sarpaliaus Operetė LIETUVIŲ AUDITOR. 3133 S. Halsted St. SEKM. GRUODŽIO 8 6 Valandą Vakare Šokiai Po Vaidinimo IZANGA 65c STATO BIRUTĖS Choras

Padedi Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., nes Nušimtį Nuo 1 Dienos Turtas virs \$5,500,000.00 Atsargos fondas virs \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12 Sub. 9 iki 8 vak. Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED 4192 ARCHER AVENUE Tel. VIRGINIA 1141

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj. NAUJIENOS turi savo korespondentus visose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose. NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias. NAUJIENOSE rasite necenzūruotų žinių iš Lietuvos. NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoj ir Europoje — \$8.00. NAUJIENOMS — pinigų siųskite žiuo antrašu: "NAUJIENOS" 1739 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Garsinkitės "N-nose"

Didžiausia RADIO PARODA VISŲ ŽYMIŲJŲ ISDIRBYSČIŲ, DABAR PAS BUDRIKĄ ISKRAUTA

CHICAGO'S BIGGEST RADIO VALUE!

Look AT THIS MONEY-SAVING FARNSWORTH CONSOLE Yours for Only \$79.95

★ 8 TUBES ★ HI-SPOT DIAL ★ COLORTONE CONTROL ★ TELEVISION BRIDGE ★ SEVEN PUSH BUTTONS ★ BILT-IN-TENNA ★ OVER-SEAS TESTED

MODEL BC-83 Compare this giant radio value against anything you've seen or heard all year. Here is unquestionably the smartest radio buy in town — a radio that gives you more in beauty, more in tone and performance and more in features than those same dollars could ever buy before!

EASY TERMS \$0.00 DOWN \$0.00 A WEEK FULL TRADE-IN VALUE ON YOUR OLD SET

WOOD AND PLASTIC TABLE MODELS — YOUR EXTRA RADIO AT EXTRA SAVINGS

MODEL BT-50 A streamlined plastic, offering power, compactness and beauty at an unusually low price! 5 tubes (including rectifier). Automatic volume control. Bilt-In-Tenna. Full-Tone speaker. Mottled brown and black finish. A smart buy in a smart plastic! \$11.95

MODEL BT-70 This de luxe Farnsworth wood table model is a top-notch performer, priced for thirty-minded radio buyers. Has 7 tubes, AC superhet circuit. Two wave bands, Standard and short wave. Bilt-In-Tenna. Automatic volume and tone control. Six push buttons, and the famous Farnsworth Television Bridge. One audition will convince you! \$39.95

DON'T WAIT BUY ONE OF THESE BARGAINS Today!

JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE 3409-21 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 3088

kelbimai Nauda ir mada mada mada

Diena Iš Dienos

SVEIKSTA JONAS URBONAVIČIUS

Ferdinando, ir Onos Urbonavičių sunus Jonas, 3409 South Leavitt St., buvo labai sunkiai susirgęs, bet nuvežtas į ligoninę po operacijos dabar jau pradėjo pasveikti ir manoma, kad greitai sugrįš namo.

Jonas yra linksmo, gyvo būdo jaunuolis, tai ir liga jo nepajėgs nuveikti. —O. D.

RYTOJ BAGDONO-KINAITĖS VESTUVĖS

MARQUETTE PARK. — Rytoj įvyksta iškilmingos vestuvės dviejų jaunų marquette-parkiečių, pp. Tado Bagdono ir Anna Kinaitės.

Šliubą jaunieji priims Nekal-

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

to Prasidėjimo bažnyčioj, 68th ir Washleñaw avenūe, 10 valandą ryto.

Abu yra plačiai žinomų tėvų vaikai ir gyvena prie 69th ir Rockwell street. P-lės Kinaitės tėvai yra seni marquette-parkiečiai ir turi gražų biznio namą. Jaunojo Tado tėvą gi gerai žino townoflakiečiai, nes per ilgus metus jis ten turėjo biznį.

Vestuvių puota bus šauni ir didelė. Įvyks Marquette salėje, 69th ir Western, ir teko girdėti, kad svečių bus labai daug. Mes draugai, linkime pp. Annai ir Tadaui daug laimės ir pasisekimo jų naujame gyvenime.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Marton Mueller, 29, su Catherine Shimkus, 24

Reikalauja Perskirų

Amelia Simon nuo Charles Simon.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Pronskunas Atidaro Naują Biznį

Įkurtuvės Rytoj

Šį šeštadienį ir sekmadienį įvyks atidarymas naujos biznio vietos, kurią pp. Petronėlė ir Antanas Pronskunai nupirkę prie 99-tos ir So. Artesian.

Buvusi Urbikienės Vieta

Vieta pirmiau priklausė p-ai Urbikienėi. Tai yra labai moderniškai ir gražiai įrengta "rodauzė".

Pp. Pronskunai pirmiaus turėjo užėigą prie 68-tos ir Western Ave. Dabar, apsipirkę nuosavą vietą, biznio pradžia jie kele įkurtuves savo draugams ir pažįstamiems. Bus skanių užkandžių ir smagaus laiko visiems.

Tėmykit pp. Pronskunų skelbimą "Naujienose".

Atvažiavus prie 99-tos ir Western Ave, pasukit iki Artesian ir tenais pamatysit Schlitz Alaus iškabą. Tai bus Pronskunų vieta.

—VBA.

TRYŠ GABIOS ŠEIMININKĖS

Lapkričio 21 d. Juzė Rašinskienė, 5614 S. Winchester ave., Thanksgiving dienoje buvo paruošusi skanius kalakutų pietus. Susirinkusi gražių svečių grupė jaukioje nuotakoje svečiavosi ir linksminosi.

P-ia Rašinskienė ir jos dukterys, Regina ir Loreta, yra labai geros lietuvių ir nepaprastai gabios šeimininkės. Ona.

TURI ISAUKLEJE GRAŽIĄ ŠEIMYNĄ

Biznieriai Frank ir Ona Andriks, 7052 S. Winchester ave., turi gražią šeimyną: Bernice, Genevieve ir Frank. Bernice jau vedus, o kiti dar tebesilaisko su tėvais. Genevieve yra gabi akordeonistė, bet ir nemėka šeimininkė.

Aš širdingai linkiu jiems gero pasisekimo.

P-ai Andriksai ketino prisirašyti prie Chicago's Lietuvių Draugijos, tad lauksiu pakol mane vėl pakvies pas save. Thanksgiving dieną jie buvo surengę savo draugams iškilmingus kalakutų pietus.

Jūsų Ona.

Gimimai Chicagoj

PLEPEL, —, 2900 Union avenue, gimė lapkričio 22, tėvai: John ir Rose.

KRUKAS, Jacqueline, 1434 North Bosworth avenue, gimė lapkričio 13, tėvai: Stanley ir Bernice.

SADEIKIS, Clarisse, 5648 So. Richmond street, gimė lapkričio 15, tėvai: August ir Mildred.

NEMCHAUSKY, Ronald, 8050 South Stewart avenue, gimė lapkričio 16, tėvai: Walter ir Emily.

Isteigė Naują "Lietuvių Biznierių Klobą"

Povilą Barčeką Įrinko Pirmininku

BRIDGEPORTE. —Daug yra buvę panašių klobų ir organizacijų pirmiau, bet jie ne visi ilgai gyveno.

Dabar mus gerai žinomi lietuviai biznieriai vėl sumanė steigti tokį klobą, ir tiki, kad jam nebus lemta greitai mir- ti.

Vardą savo klobui davė "Lithuanian American Business Mens Association of Cook County".

Jis busiųjų "Civic ir Social Club". Duoklės labai mažos, vienas doleris įstojiimo ir vienas doleris metams.

Valdyba

Štai šio naujo klobų pirmoji valdyba:

Pres. Povilas Barčekas; Vice Pres.—Karolis Bakas; Izdininkas—Antanas Zalagėnas; Sekr.—Bruno Petkus; Maršalka—Julius Baskes.

Susirinkimai įvyks pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio pas Kazimierą Ukėlį, 3436 So. Lituanica Ave.

Nariais yra priimami tik tie lietuviai biznieriai.

Išdirbs Planus

Kokius planus jie išdirbs paaiškės vėliau. Dabar reikia jiems palinkėti sėkmingai susiorganizuoti ir dirbti savo ir mūsų tautos labui.

—VBA.

Suėmė Plėšiką, Dabar Ieško Apiplėštojo

Pakliuvo Dėl "Nekalto" Revolverio Suėmė

22 metų Stanley Sadlo, gyvenąs adresu 22 South Clark street, vakar savo kambaryje valė revolverį. Ginklas sovė, ir kulka vos neužmušė žmogaus, gyvenančio gretimame kambaryje.

Netrukus prisistatė policijai. Sadlo suėmė, ir pasirodė, kad jis yra plėšikas su gana ilgu apiplėšimų rekordų.

Prisipažino, kad apiplėšė ir kelias krautuves Chicagoj, bet neatsimena jų adresų. Policija dabar ieško apiplėšėjų liudytojų prieš Sadlo, kuris bus traukiamas į kriminalų teisimą. Jis paeina iš Niagara Falls, N. Y.

Naudokitės "Naujienų" Informacijų Biuru

"Naujienos" isteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą.

Draugijos, Klobai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai pirm samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas", kad nesusidurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

SPORTAS

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE RISIS KAROLIS POŽELA

Kitą savaitę, gruodžio 6 d., Lietuvių Auditorijoje, 3131 S. Halsted St., bus didelis sujūdimas, nes ten risis Karolis Požela, vienas iš populiariausių ristikų.

Pasirodys jis Bridgeporte pirmą kartą po keliolikos metų važinėjimo po pasaulį.

Tą vakarą Auditorijoje taip pat risis Hans Steinke, kurį New Yorko valstijos atletikos komisija yra pripažinusi pasaulio čempionu.

Tarp kitų ristikų bus Frank Judson ir Steve Savage. Pirmasis per kelis metus išgarsėjusiame Harvard universitete ėjo ristikų instruktoriaus pareigas.

Steve Savage yra vienas iš geriausių ristikų ir jugoslavų čempionas.

Kalbamas ristynės rengia gerai lietuviams pažįstamas Tom Rolowicz, kuris, galima sakyti, tarp lietuvių labiausiai ir išpopuliarino imtynes.

Ižanga bus pracinama.

Juokų ir Pasilinksminimo Vakar

Lapkričio 30

Rytoj vakare įvyks šeimyniško pobūdžio juokų ir pasilinksminimo vakaras, Jonistų salėje, 814 W. 33rd St.

Juokų programos susidės iš skrajojančio pašto, bėgančio žiedo, žiužio gaudimo, obuolių lenktynių, Raulo ir Piypo pasikalbėjimo, ukėninkų seimo ir t. t.

Tad, kaip jau matot iš programos turinio, vakaras bus įdomus visiems: vaikams, jaunimui ir paaugusiems. Visus širdingai prašo atsilankyti viešojo programos taryba. —Ž. D.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

SUTAUPOS IR PATARNAVIMAS!

Tie tu žodžiai visados užinteresuoja šeiminkes. Jos nori sutaupyti kiek galima ir, prieš perkant, pasiima laikraščius ir studijuoja skelbimus.

Dėl tos priežasties kiekviena šeiminkė turėtų atidžiai išmyti Midwest krautuvėlių skelbimą, kuris telpa šioje "Naujienų" laidoje. Čia paskelbtas išpardavimas, kuris yra kupinas sutaupymo progų. Čia siuloma ne tik žemos kainos, bet aukšta kokybė. Midwest krautuvė savininkai garantuoja gražint pinigus jeigu kostumeris nepatenkintas. Tas yra prirodymas tos aukštos kokybės kurią Midwest visados siulo.

Šeiminkės taipgi interesuojas geru patarnavimu. Einant prekiauti, jos eina į tokias krautuves, kur pasirinkimas yra kuo pilniausias visose srityse. Jos nemėgsta lankyti tokių krautuvėlių kur nuėjusios negali gauti tą ką namie nutarė pirkti. Midwest krautuvėse šeiminkės visados gauna pilną pasirinkimą, nes prekių įvairumas yra garantuotas. (Sk.)

UZEIKIT PAS PRONSKUNUS

Naujai įrengta moderniškai Rodauzė

Hawaii Gardens

Užkandžiai visados.

SCHLITZ ALUS.

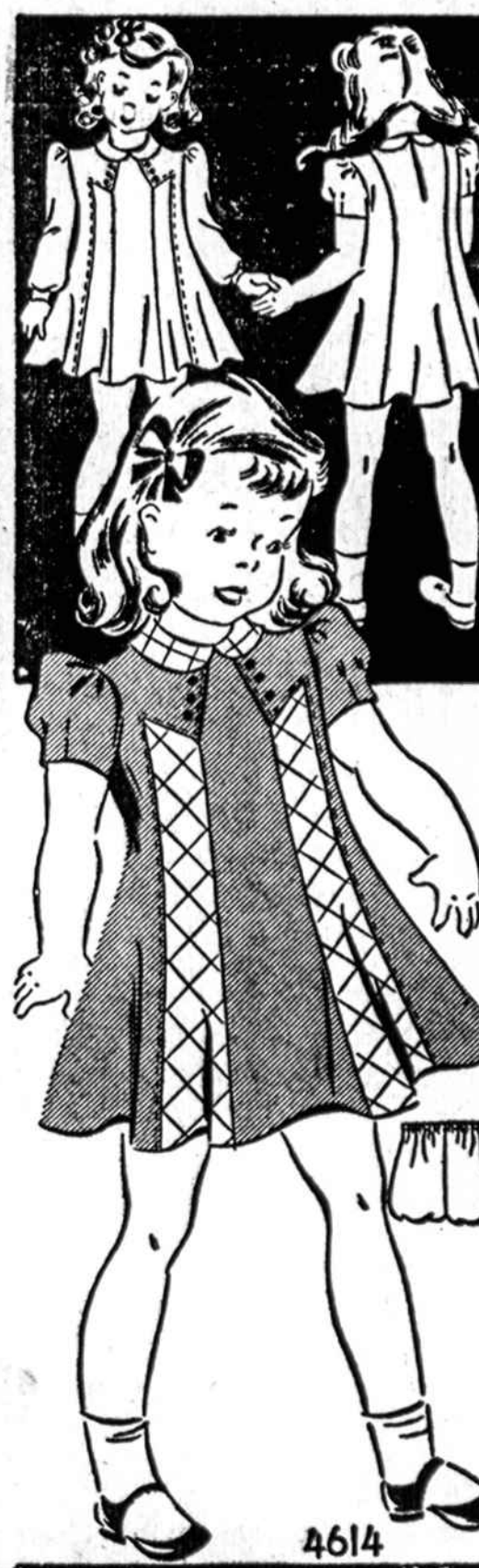
PETRONELĖ IR ANTANAS PRONSKUNAI

99th ir Artesian

Tel. EYergreen 7785

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

MADOS

No. 4614—Mažoms mergaitėms suknelė. Sukirtos mios 2, 4, 6, 8 ir 10 metų.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanką arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera į aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženklais kartu su užsakyimu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 15 centų ir prašau

atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mios _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Chilostas ir valstybė)

GLOVE-FITTING

Gabardines

at their loveliest and smartest in

RED CROSS SHOES

They have that slender, tailored, classic look that does young things for your feet, these Red Cross Shoes of Forstmann's finest Gabardines. Which means they're an incredible value at \$6.50.

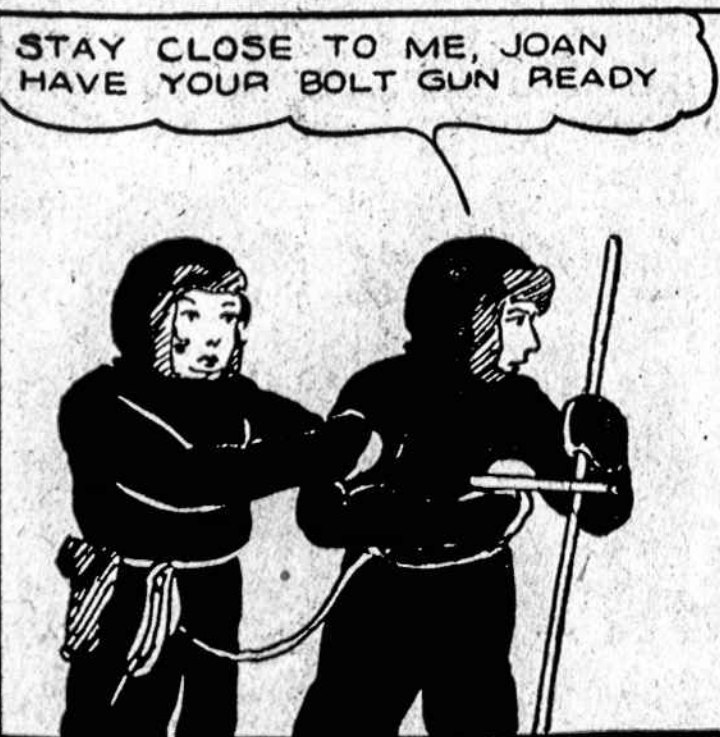
Amor's exclusive shoe value at \$6.50

SAME STYLES IN EXTRA WIDE EEE

BOSTON SHOE STORE

3435 SO. HALSTED ST.

JACK SWIFT

DABAR SIŪSKITE KALĖDINIUS LAISKUS Į LIETUVĄ IR KITAS EUROPOS ŠALIS

Į Lietuvą Dovanų Paštas Nepriima

Chicagos pašto viršininkas Ernest J. Kruetgen perspėja chigagiečius, kad dabar laikus siųsti kalėdinius sveikinimus į Lietuvą.

Kuo anksčiau laiskai bus išsiųsti tuo daugiau bus šansų, kad jie Lietuvą pasieks prieš Kalėdas. Dėl karo pašto susiekimas su Europa labai šlubuoja, ir užima daug daugiau laiko, negu normaliais laikais.

Paštas jau kiek laiko atgal pareiškė, kad kalėdinių ryšulių su dovanomis Lietuvai nepriima. Jų negalima siųsti ir į Latviją, Estiją ir Lenkiją, taipgi visą eilę kitų šalių.

Kur Ryšulius Galima Siųsti

Ryšuliai priimami tikrai Anglijai, Airijai, Ispanijai, Portugalijai, Šveicarijai ir Laisvai Francuzijai.

Paštas taipgi ragina piliečius perilvai neatidėlioti dovanų ir kalėdinių sveikinimų siuntimą ir pačiose Jungtinėse Valstijose. Paskutinėmis dienomis, prieš šventes, užsigrudimas pašte būna milžiniškas, o tas labai trugdo jo veikimą ir vėluoja visus siuntinius.

Laiškai Chicagoj 2c

Siųskite sveikinimus anksti, pašto ženklus lipinkite dešiniam viršutiniam kampe. Nelipinkite ant adreso pusės kalėdinių ženklų.

Sveikinimams Chicagoje ir į Cicero reikia 2 centų pašto ženklų. Laiškams į kitas vietas iš Chicagos reikia 3 centų. (Užsieny 5c.).

Ryšulius Aprauskite!

Kalėdinius ryšulius suriškite stipriai, aprauskite ir siųskite anksti, ant ryšulio uždėdami žodžius, "Neatidarykite Iki Kalėdų". Daug geriau, jeigu jusų dovana ateis prieš Kalėdas, o ne po Kalėdų.

Adresus reikia užrašyti labai aiškiai.

• Du jauni chigagiečiai vakar buvo suimti už langų daužymą ties 9200 Houston ave. Jie yra Anthony Adams, 9459 Commercial avenue, ir Joseph Uzarkovich, 2848 East 98th st.

2 Jaunų Lietuvių Kelionė Pasibaigė Missouri Valstijoje

Atrado Iš Namų Pabėgusius Kritichuną Ir Wilką

Springfieldo mieste, Missouri valstijoje, vakar buvo surasti du 15 metų lietuviai iš Brighton Parko, kurie nesenai pabėgo iš namų su trečiu draugu.

Jie yra Edvardas Kritichunas, nuo 3961 South Campbell ave., Walter Wilkas, nuo 4030 Brighton Place, ir Andrew Dixon, 2551 West 39th street irgi 15 metų amžiaus.

Visi trys buvo suimti Springfielde, po nelaimės, kurioje berniukai sukulė savo automobili.

Missouri policija surado, kad mašina buvo vogta ir priklausė brightonparkiečiui Frank Proskiui, kuris gyvena adresu 4153 South Rockwell street.

Kiek žinia, berniukai nėra sužeisti ir randasi Missouri policijos globoje.

Norvegų Parlamento Pirmininkas Chicagoje

Kalbės Šįvakar Lane Auditorijoje

Šįvakar Lane High School auditorijoje, 2501 W. Addison street, kalbės Carl J. Hambro, Norvegijos parlamento pirmininkas nuo 1926 metų iki vokiečių okupacijos.

Jis tvirtina, kad Norvegiją ne išdavikai pardavė Vokietijai, bet šalį sudemoralizavo ir kelią okupacijai prirengė tukstančiai vokiečių šnipų.

Jiems, tiems šnipams, buvo lengva veikti Norvegijoje, nes ir ten, kaip ir Amerikoje, žmonės tikėjo, kad jie išsisaugos karo ir kad niekas nesirengia jų puliti.

• Teisėjas Michael L. McKinley vakar buvo išrinktas Cook apskrįčio Superior teismo viršininku 1941 metams. Jo terminas prasideda pirmadienį.

AMARILLO, TEXAS. — Slaugė Vera McNeill prižiūri šešis kūdikius. Dėl audros sugedo elektra ir teko vartoti žvakes.

CHICAGO. — Harold Broberg, kuris prisipažino suorganizavęs apiplėšimą banko, kuriame jis pats dirbo.

Vienas Buvo, Bet Ir Tą Reikėjo Išmesti

Komunaciai Čia Jautėsi Nekaip.

ROSELAND. — Trečiądienio vakare, nežūrint labai blogo oro, slidžių gatvių ir šalčio, nemažas burys žmonių susirinko Stanciko salėje išgirsti drg. J. V. Stiloną ir Dr. P. Grigaičio kalbas. Jiedu kalbėjo prakalbose, kurias surengė LDD ir LSS centrai ir Chicagos kuopos.

Kaip ir pirmesnėse prakalbose, taip ir šį kartą abu kalbėtojai perbėgo įvykius, kurie pasibaigė sovietų Rusijos išsiėmininkavimu Lietuvoje, ir svarstė priemones Lietuvos laisvei atsteigti.

Drg. Stilonas įdomiai atpašakoj įvairius incidentus iš komunistų gyvenimo, su kuriuo jis yra nuodugniai susipažinęs, ir musiškiams komunaciams kailį smarkiai pylė.

Salėje buvo vienas jų pritarėjas. Jam kalbėtojo žodžiai nepatiko, čmė smarkauti, tad teko prakalbų pirmininkui A. Narbutui jį iš salės išmesti. Jei buvo daugiau komunacijų, tai jie sėdėjo ausis suglaudę.

"Olandija Atgaus Nepriklausomybę"

Naujas konsulas Chicagoje

Vakar į Chicago atvyko naujas "laisvosios" Olandijos konsulas, J. I. Noest. Jis atstovauja teisėtąją šalies valdžią, kuri persikėlė į Londoną, kai naciai Olandiją okupavo.

Noest pareiškė, kad olandai tikisi netrukus atgauti nepriklausomybę ir yra tikri, kad Anglija ir jos sąjungininkai karą laimės.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

VAKAR CHICAGOJE Dr. M. J. Vinikas Išvažiavo Į Pittsburghą

25 metų darbininkas Bruno Nichols žuvo, kai darbo metu plyšo grandinė ir ant jo užvirto apie 2,400 svarų pieno. Nelaimė įvyko pieno dirbtuvėje ties 3201 South Wolcott st.

Nichols gyveno adresu 3228 N. Carpenter street.

• Chicagos miesto susisiekimo inžinierius Philip Harrington paskelbė, kad miestas netrukus pradės platinti Congress gatvę (bus viso bloko platumo) ir, kad prieš 1942 metus darbas bus baigtas nuo State iki Ashland avenue. Gatvei platinti reikės nugriauti labai daug namų ir grindinį nuleisti kelias pėdas žemyn.

• Federalis prokuroras Chicagoje, J. Albert Woll tyrinėja rolę, kurią lapkričio 5 d., rinkimuose sulaukė Chicagos nacių kontroliuojamos organizacijos. Naciai čia labai atkakliai kovojo Rooseveltą ir tulžį liejo ant demokratų kandidato ir senatorius James Slattery, už tai, kad jis balsavo už panaikinimą ginklų "embargo" Anglijai.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

• Nuo žaizdų automobilio nelaimėje vakar mirė 59 metų chigagietis, John Gerdes. Jis gyveno adresu 1919 Cuyler ave.

Gerdes pakliuvo po automobilį lapkričio 3 d., ties 1900 Diversey Parkway. Mašiną valdė "hit-and-run" vairuotojas, kuris velionį suvažinėjęs pabėgo.

• Automobilio nelaimėje vakar taipgi mirė nežinoma 55 metų moteriškė. Ji buvo suvažinėta prie Lincoln ir Jersey avenue.

Garsinkitės "N-nose"

PO 34 METŲ "ŠIENAPIUTĖ" VĖL GRĮZTA CHICAGOS LIETUVIŲ SCENON

Veikalas buvo pastatytas pirmu kartą 1906 metais

Mūsų "Birutė" — tai malonus, visų gerbiamas M. Petrausko sukurtas meno palikimas, kuris per 35 metus stebėtinai gražaus gyvavimo suteikė mums daugybę įdomių veikalų.

Toji "Birutė" ir vėl rengiasi mus pavaišinti su mūsų meno tėvo Petrausko opere, "Šienapiutė".

Statydama šį veikalą lietuvių scenoje gruodžio 8 Chicagos Lietuvių Auditorijoje, "Birutė" mums chigagiečiams teikia kaip

ir Kalėdų dovaną. Mūsų visų be skirtumo priedermė yra tą d'ėną nuvykti į Auditoriją ir tuomet parodyti, kad mes įvertiname tą "Birutės" dovaną. Kartu įrodysime, kad mes įvertiname mūsų jaunimo kultūrinę darbą ir priduosime jiems energijos toliau veikti.

Pirmą kartą statė 1906 metais

Pirmą kartą "Šienapiutė" buvo pastatyta, vadovaujant pirmam kompozitoriui M. Petrauskui, 1906 metais šv. Jurgio šventinėje, "Birutės" chorą tuomet sudarė visi "grinoriai", išskiriant vieną tų laikų primadoną p-lę M. Jaksevičiūtę, dabartinę p. Janušauskienę. Dabartiname "Birutės" chore jau nei vieno tų laikų nario nesiranda.

Anų laikų "žvaigždės"

Jūsų įdomumui priminsiu to pirmo perstatymo artistų sąrašą. Aldona — buvo Jaksevičiūtė, Andrius — Janušauskas, Mykolas — Duda, Stepas (pusheris) — Zaharavičienė, Pirmas Vyras — Ilgaudas, Antras — Dr. Kasputis, jau miręs, o Mergina — M. Horodeckaitė. Vedėju buvo M. Petrauskas.

Visi "amerikonai"

Kaip jau visems yra žinoma, 35 metų protarpįje visas galėjęs įvykti. Taip atsitiko ir su "Birutės" choru. Meno žvaigždė "Birutė" niekuomet nepasikeitė, tačiau tų pirmųjų narių dabartiniame chore nei vieno — jis visas "amerikoniškas". Choras dabar dainuoja mūsų lietuvių dainą vadovaujant gabiam muzikui inž. V. Ozanskui.

Bus malonu ir smagu paplotti čiagimusiui jaunimui už jų pastangas tęsti gražų darbą, kurį pradėjo vėlonis M. Petrauskas, ir bus įdomu patirti, ką jis mums gruodžio 8 suteiks.

Savo žingeidumą patenkinti galėsite atsilankydami į "Šienapiutės" pastatymą. Anot mūsų Noros priežodžio, už "mizerną" įžangą (tik 65c) jūs paremsite mūsų jaunų žmonių darbuotę, pamatysite gražų ir veikalą ir birutiečiams suteiksit energijos toliau darbuotis meno srityje. Taigi, bukim visi. Mūsų laukia, kaip visuomet, "Birutė".

Dailės Mylėtojas.

Rytoj Žemaičių Koncertas

Mini Antras Sukaktuves

Rytoj, lapkričio 30-tą dieną, įvyksta gražus ir žingeidus žemaičių Kultūros Kliubo Jubilėjinis koncertas. Koncertas susideda iš chorų, solo, duetų ir kvartetų.

Apart dainų, bus ir muzikalių instrumentų numerių.

Visi lietuviai esate kviečiami dalyvauti šiame koncerte. Čia pamatysite ir išgirsite už 25c programą, už kurią kitur mokėtumėte vieną dolerį.

Koncertas įvyks Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Str., 7:30 val. vakare.

— Steponas.

Northwest Sidės Moterys Rengia Vakarėlį

Gruodžio 15

Northwest Lietuvių Moterų Kliubas žada surengti savo narėms ir draugams kortų lošimo vakarą gruodžio 15 d. Jos prašo visų savo pritarėjų pasižymėti tą datą kalendoriuose ir niekur kitur nepasizadėti.

Vakarėlis įvyks Grigaičio salėje, 3804 W. Armitage avenue. Laimingiems svečiams bus prizai, o visiems — užkandžiai ir skanios, karštos kavos, kurios dabartinėmis šaltomis dienomis mes nei vienas nepaneigiamo.

Bilietai parengimui tik 35 centai. — V. Faiza

HOLLYWOOD, CAL. — Gerta Rozan, kuri sugalvojo naujos rūšies piketavimą, kaip protestą prieš panaikinimą jos rolės viename veikalė.

HOLLYWOOD, CAL. — Gerta Rozan, kuri sugalvojo piketavimą laimėjo rolę, kurią filmo gamintojai buvo nutarę panaikinti.